

Кэнтиктэр 1941 - 1945 сыллардаабы сэриигэ.

Билиннги аабынан Кэнтик нэһилиэгиттэн 184 эдэр уолаттар, сиппит-хоппут эр дьоннорбут Кыһыл Армия кэккэтигэр ынгырыллыбыттар. Кинилэр истэриттэн 122 эдэр буйуттар сэрии толоонугар геройдуу охтубуттара. 62 эрэ буйун дойдуларыгар эргиллэн кэлбиттэр. 27 киһи үлэ фронугар, ФЗО-ба ынгырыллан сулууспалаан кэлбиттэр. Сэрии кыттыылаахтарын, Кыайыны уһансыбыт тыыл үлэһиттэрин туһунан матырыйааллары хомуйуу, биир дойдулаахтарбыт ааттарын үйэтитии, кэнчээри ыччакка тириэрдии барыбыт сорукупт. Кэнтиккэ музейы төрүттээбит Филиппов Николай Никитич, өр сылларга олохтоох сельсовекка секретарынан үлэлээбит Николаев Терентий Васильевич, фронтовик учуутал Алексеев Иван Николаевич буоланнар оччотообу учууталлары уонна үөрэнээччилэри түмэннэр элбэх ахтыылары, чуолкайдааһыннары онгортон альбомга тиһэн онгортон хаалларбыттара музейга кичэллээхтик уурулла сыталлар. Бириэмэ ааһан истэбин аайы кумаабы саһаран, суруллубут суруктар өлбөөдүйөн көстүбэт буолан бараллар. Онтон биир дойдулаахтарбыт хорсун быһыылары көлүөнэттэн көлүөнэбэ сырдатылла, кэпсэнэ туруортаах. Ол иһин биһиги баар матырыйааллары үйэтитээри Кыайы 65 сылын көрсө диискэ онгортон Кэнтикпит дьонугар юбилейдаабы бырааһынныкка көрдөрөрдүү былааннамышпыт. Хомойбуспут диэн альбомнартан сорох дьоннор хаартыскалары ылыллан олох да суох буолан хаалбыттар этэ. Хата "Кэнтик мунһаҕата" диэн диискэ онгоһууларыгар ыал аайыттан муспут хаартыскаларбытыгар, сорох буйуттарбыт дьиэ кэргэттэрин хаартыскаларын ортолоругар баар буоланнар, онтон укпупт. Сорох дьоммут эрэйдээхтэр олох да хаартыскалары суох быһыылаах. Бу диискэбэ онгоһуулары, эбии туох эмит көһүннэбинэ уган, эбэн иһэргэ табыгастаах. Киһи үөрэрэ: "Мин ийэм, аҕам аҕата, мин урууларым хаартыскалары суоһун көрөммүн - дьэ хата бу аҕаллым ээ", - диэн эһэлэрин, убайдарын хаартыскаларын, ахтыыларын аҕалан биэрэллэр. Хас биирдии ыал кинилэр дьиэ кэргэннэриттэн кимнээх бу суостаах сэриигэ кыттыыны ылбыттарын, кинилэр тустарынан умнубаттарыттан, аахтыыларын ыталлара киһини долгутар. 2009 сыллаахха тахсыбыт "Кэнтик нэһилиэгэ" диэн кинигэбэ Аҕа дойду сэриитин сылларыгар диэн балаһаҕа 112 сирэйтэн 171 сирэйтэ дылы киэнник сырдатыллыбыт. Ол эрэн билигин да эбии матырыйааллар көстө туралларынан, ким эмит хаартыскатын, ахтыгытын эбии хомуйан, мунһан иһиэххэйинг. Улуу Кыайы 70 сыллаах юбилейын көрсө Кэнтик нэһилиэгин баһылыга Николаев Валерий Валерьевич араас мероприятиялары онгорор, олортон биирдэстэрэ бу альбом тахсыгытын үбүлээһинэ буолар.

Елена Петровна Дмитриева .

Сэрий толоонутган эргиллибэтэхтэрэ

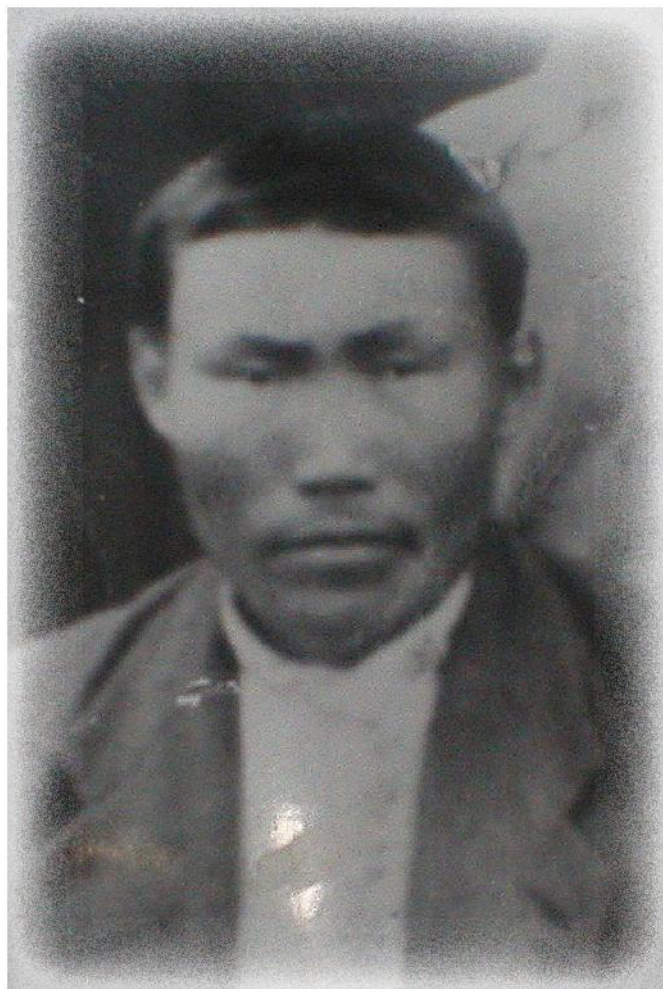
Миронов Алексей Афанасьевич - Советской Союз
Геройа

Федоров Федор Федорович

Седалищев Никифор Кирикович

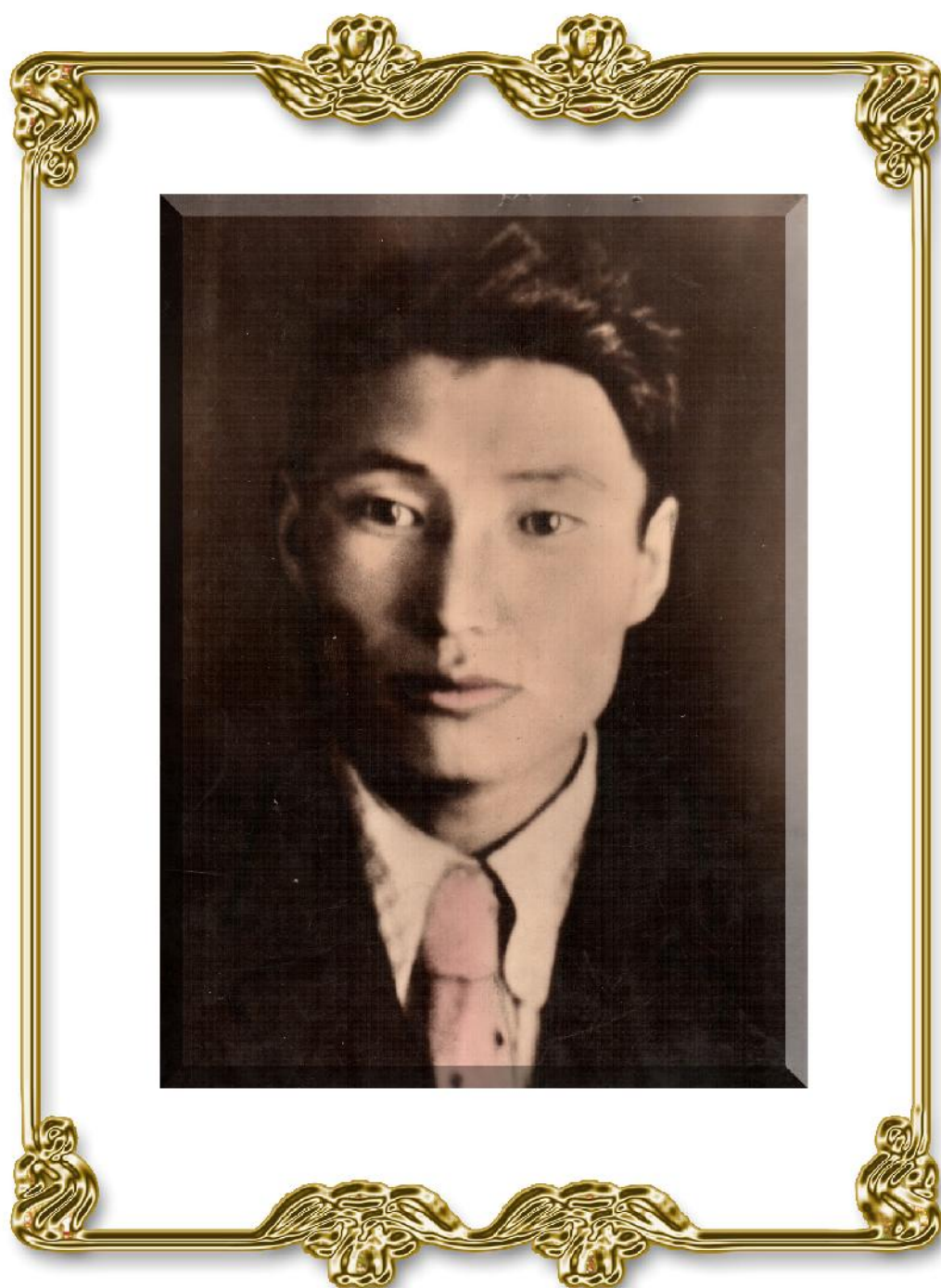
Тумусов Терентий Петрович

Иванов Григорий Иванович

Иванов Василий Иванович

Иванов Павел Наумович

Дмитриев Азар Степанович

Васильев Трофим Иннокентьевич

Васильев Прокопий Егорович

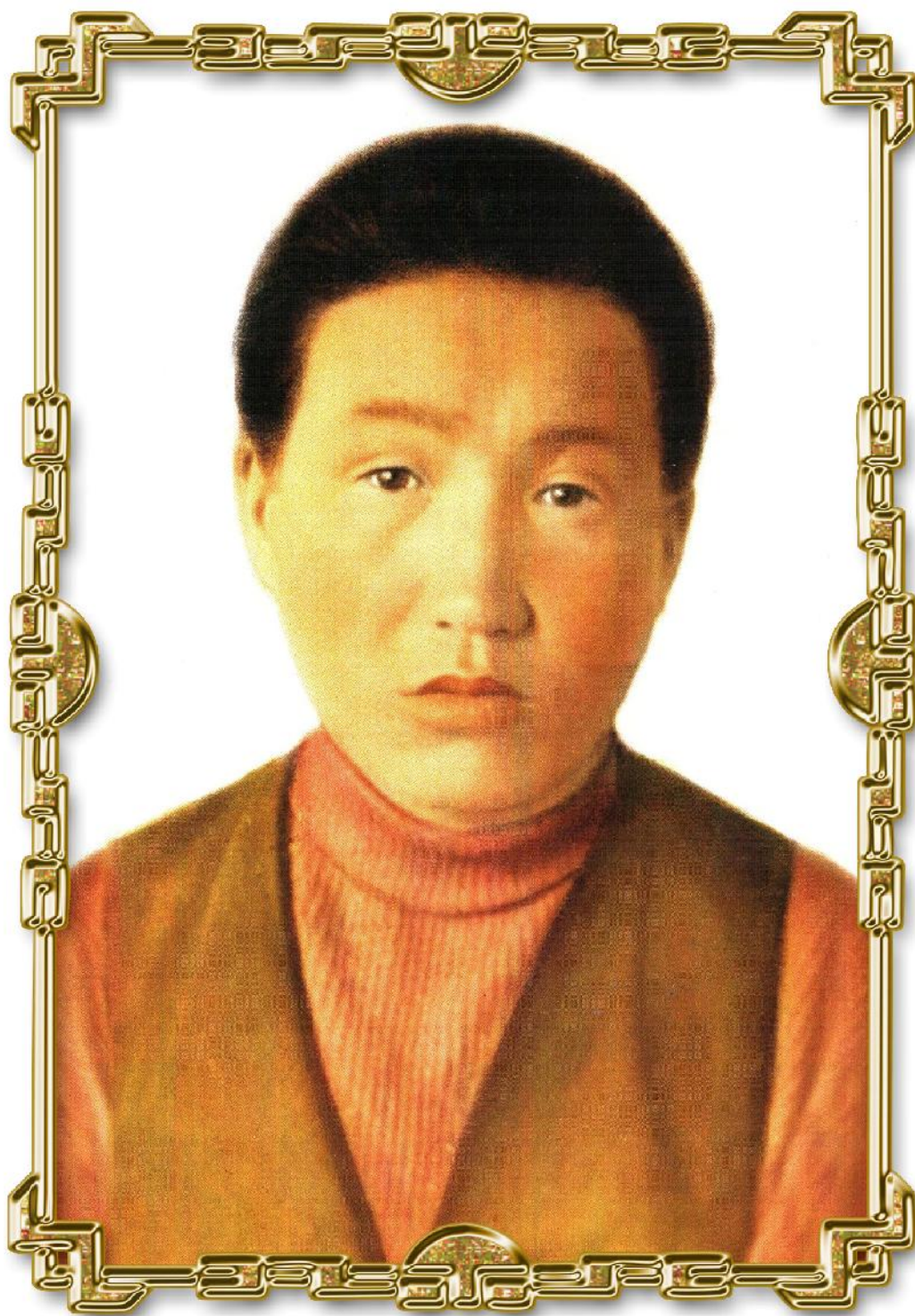
Мачахов Федор Спиридонович

Тарагаев Степан Степанович

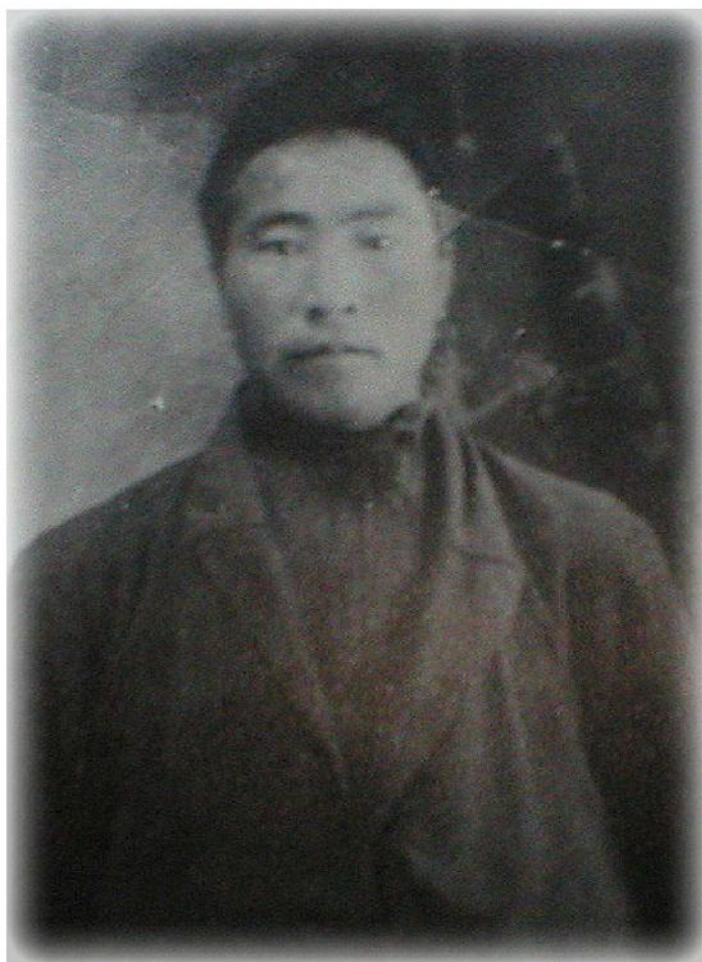
Кондаков Дмитрий Иванович

Шарапов Ефрем Спиридонович

Шарапов Федор Спиридонович

Дагаяров Трофим Михайлович

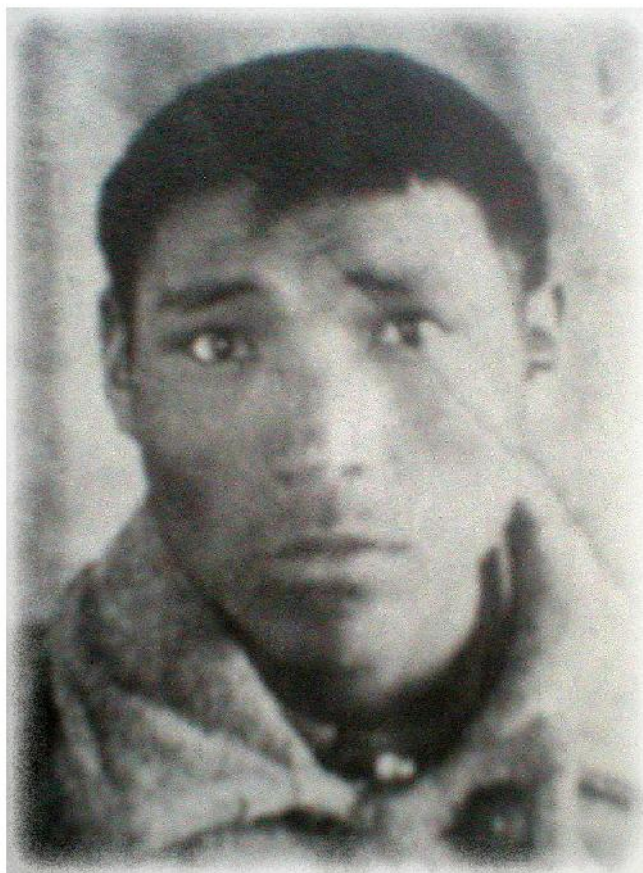
Лонгинов Спиридон Наумович

Васильев Тимофей Герасимович

Ымычанов Гаврил Николаевич

Хабатов Максим Петрович

Мачахов Леонтий Спиридонович

Хамаров Семен Осипович

Иванов Петр Николаевич

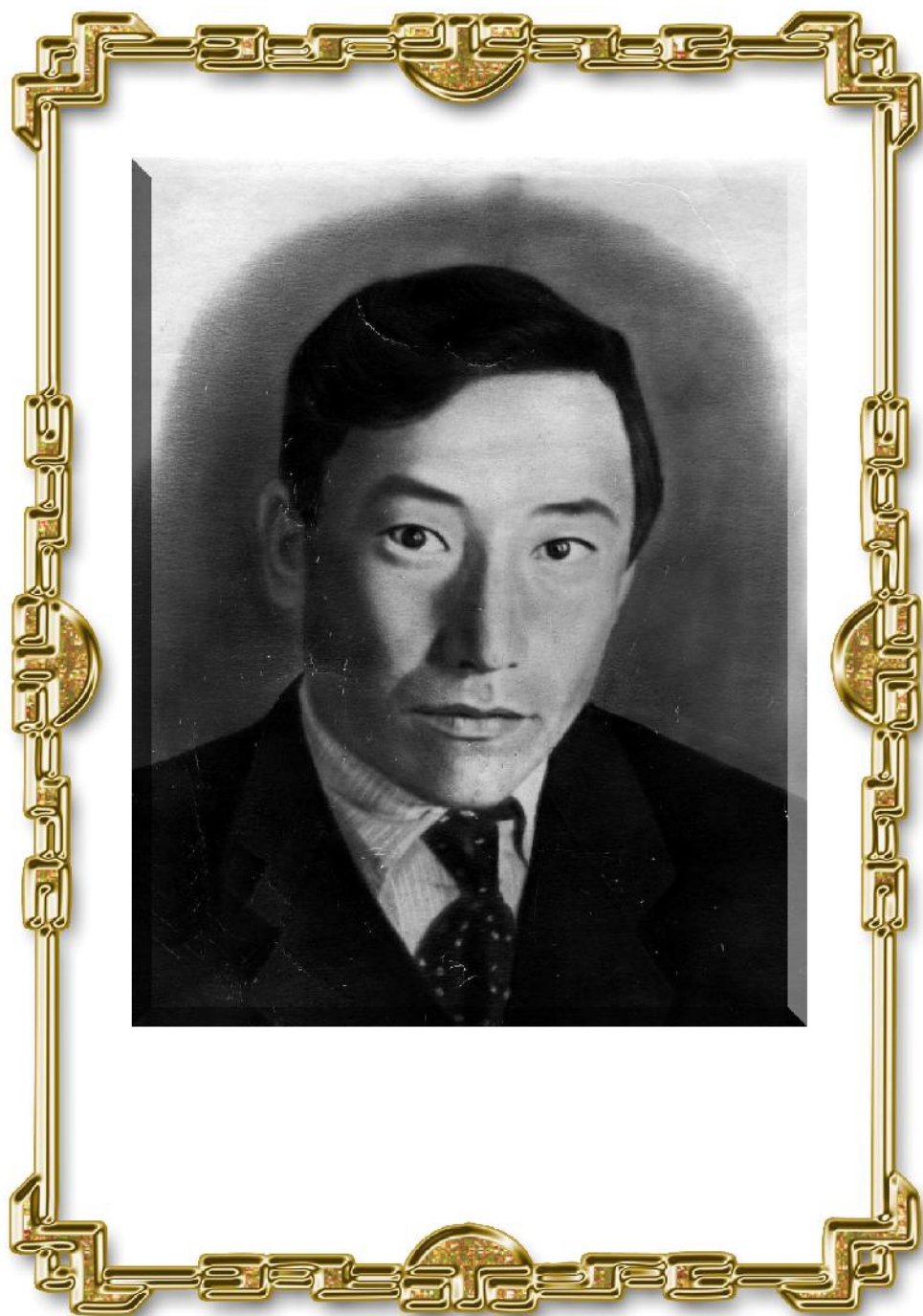
Кухотов Захар Спиридонович

Петров Петр Елисеевич

Васильев Николай Петрович

Тумусов Семен Федотович (Улахан Сэмэн)

Мындаев Василий Степанович

Иванов Иван Кириллович

Дойдуларыгар тыннаах эргиллэн кэлбиттэрэ

Алексеев Иван Николаевич

Иванов Иван Иванович

Николаев Давыд Спиридонович

Ымычанов Василий Николаевич

Етъянов Николай Андреевич

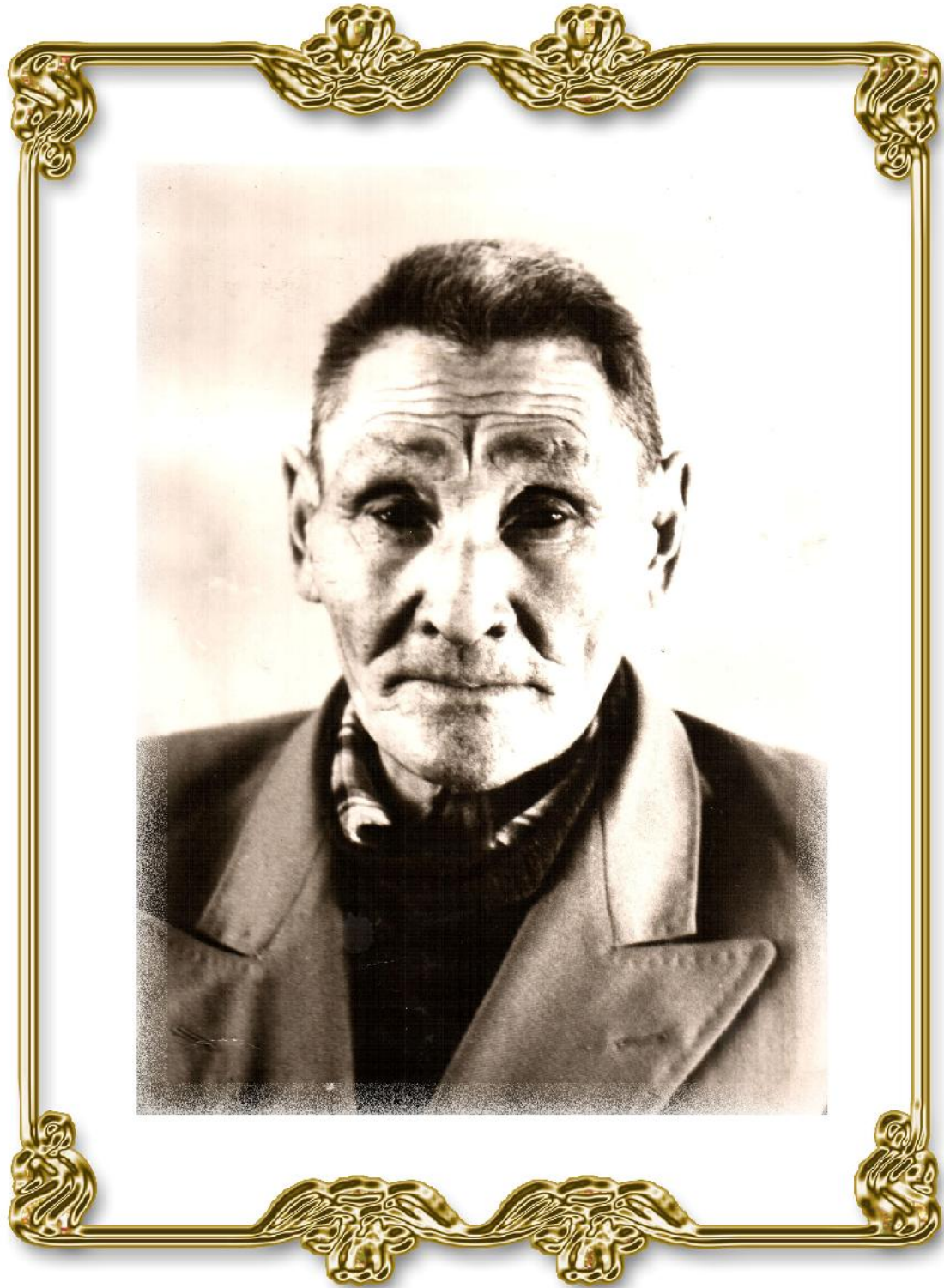
Чарастаев Данил Григорьевич

Хамаров Сергей Герасимович

Мячигиров Сысой Петрович

Чыбыков Федот Алексеевич

Николаев Ефим Петрович

Еттянов Герасим Андреевич

Тумусов Сысой Степанович

Тумусов Петр Степанович

Игнатъев Константин Алексеевич

Михайлов Еремей Варламович

Чочохов Алексей Прокопьевич

Оюров Андрей Николаевич

Нынныров Григорий Григорьевич

Иванов Петр Самсонович

Иванов Александр Самсонович

Иванов Дмитрий Андреевич

Андреев Николай Иванович

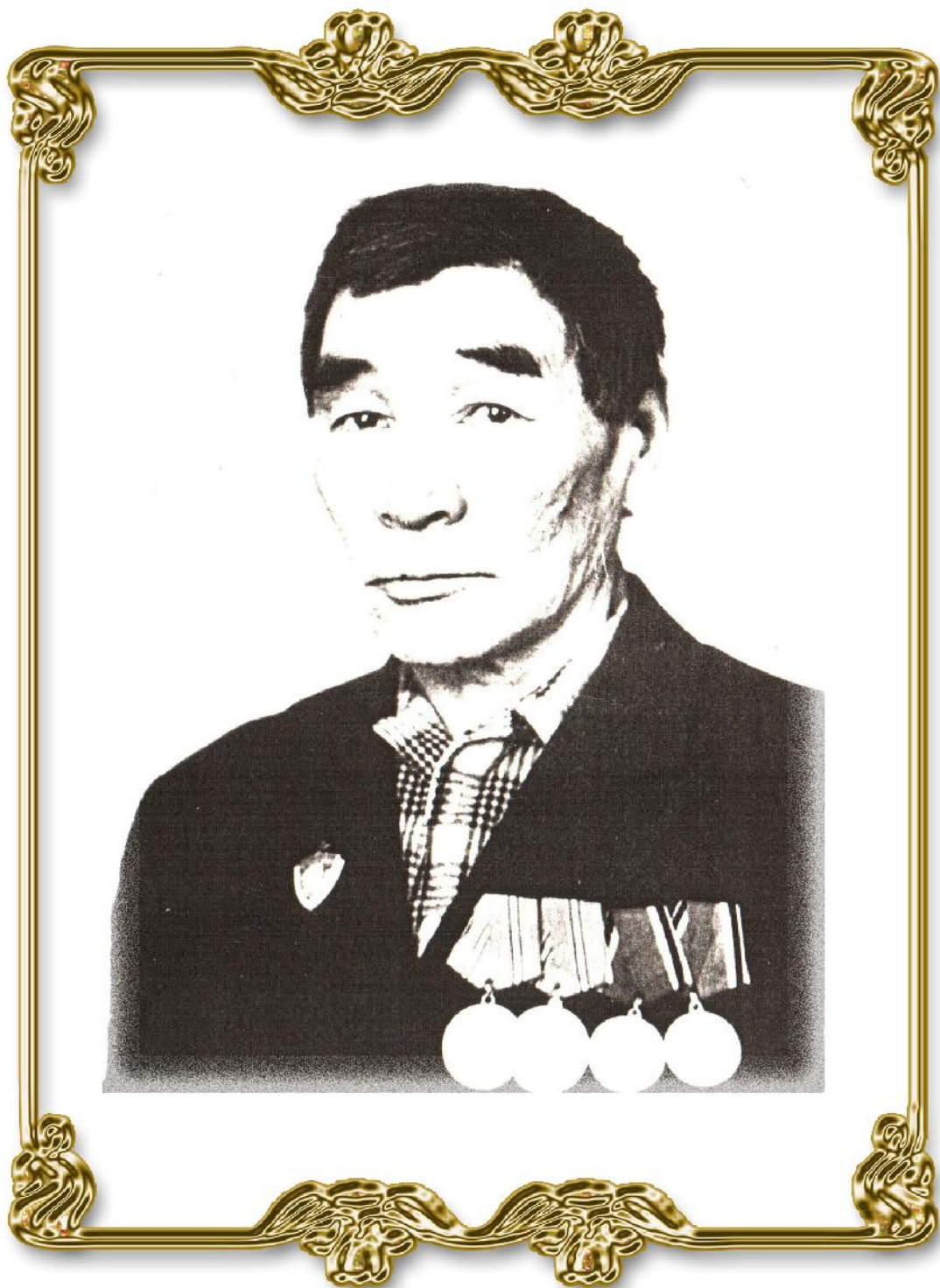
Чылбынов Конон Егорович

Николаев Василий Петрович

Васильев Афанасий Васильевич

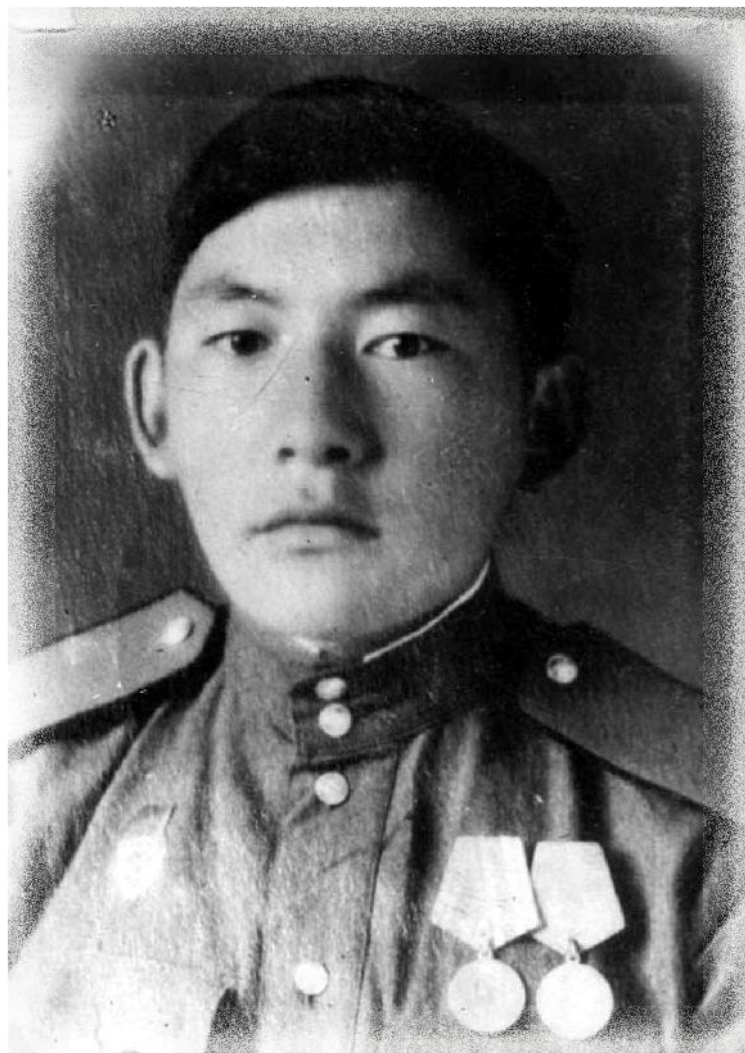
Хабатов Савва Петрович

Михайлов Макар Петрович

Кондаков Афанасий Иванович

Тумусов Семен Федотович

Слепцов Степан Петрович

Васильев Павел Егорович

Петров Георгий Андреевич

Николаев Лазарь Маринович

Тумусов Иван Андреевич

Тоногосов Афанасий Никитич

Мойтохонов Филипп Тимофеевич

Филиппов Михаил Нестерович

ФЗО - ба сүлдүбыттара

Алексеева Татьяна Константиновна

Тарагаева Евдокия Даниловна

Васильева Анисья Митрофановна

Мачахов Пуд Спиридонович

Үлэ фронттар сүлдүбүттөр

Семенов Давыд Николаевич

Таркаев Савва Николаевич

Хабатов Марк Петрович

Чымыев Филипп Михайлович

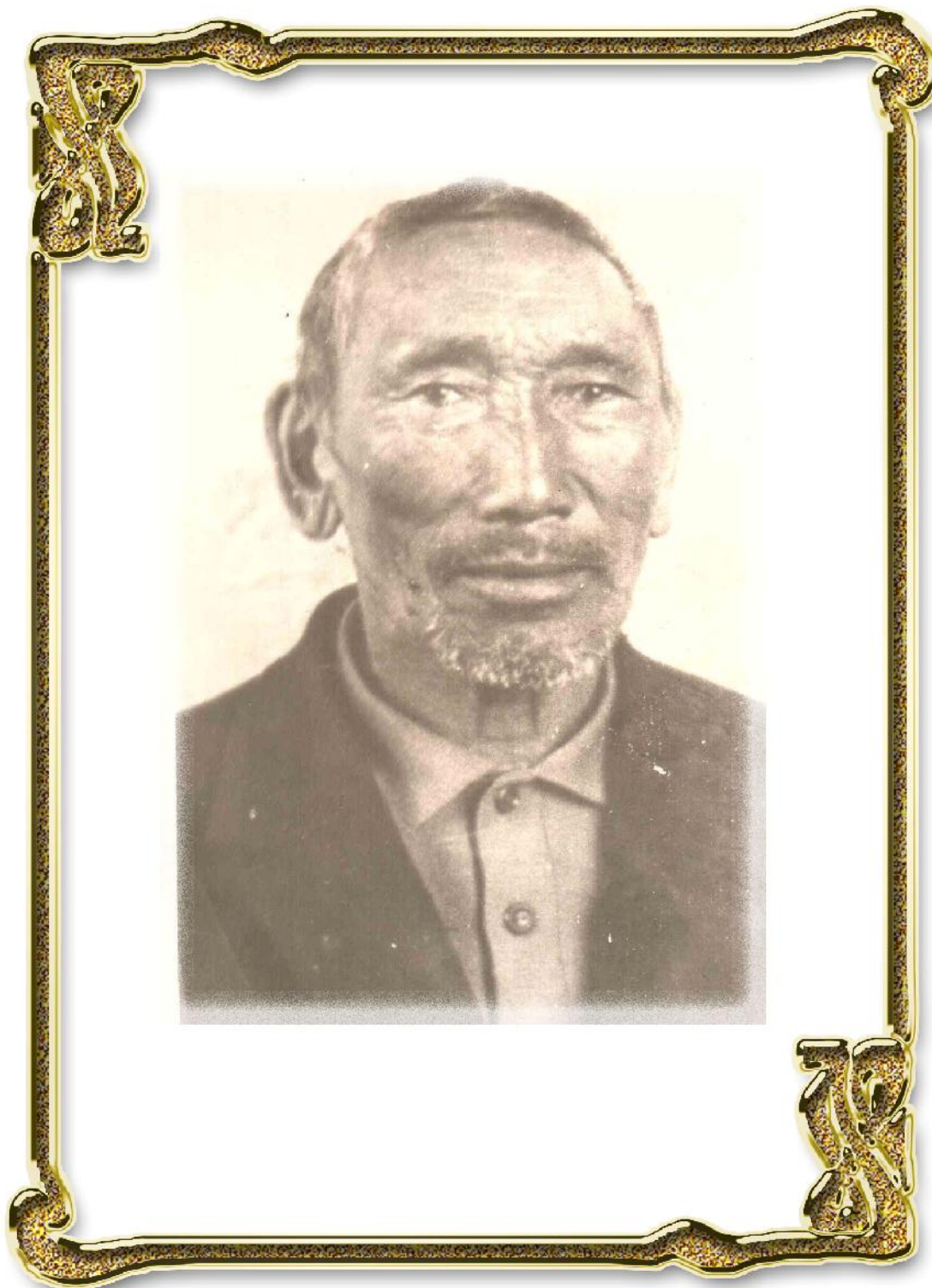
Мындаев Николай Степанович

Николаев Степан Спиридонович

Кухотов Макар Спиридонович

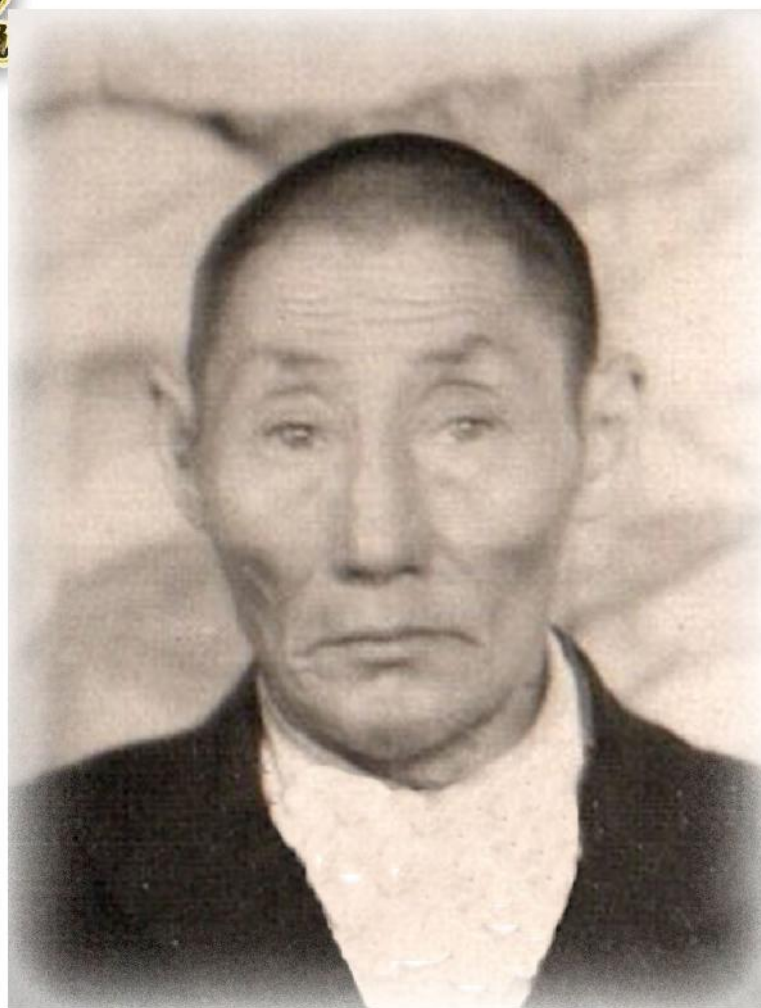
Игнатъев Филипп Илларионович

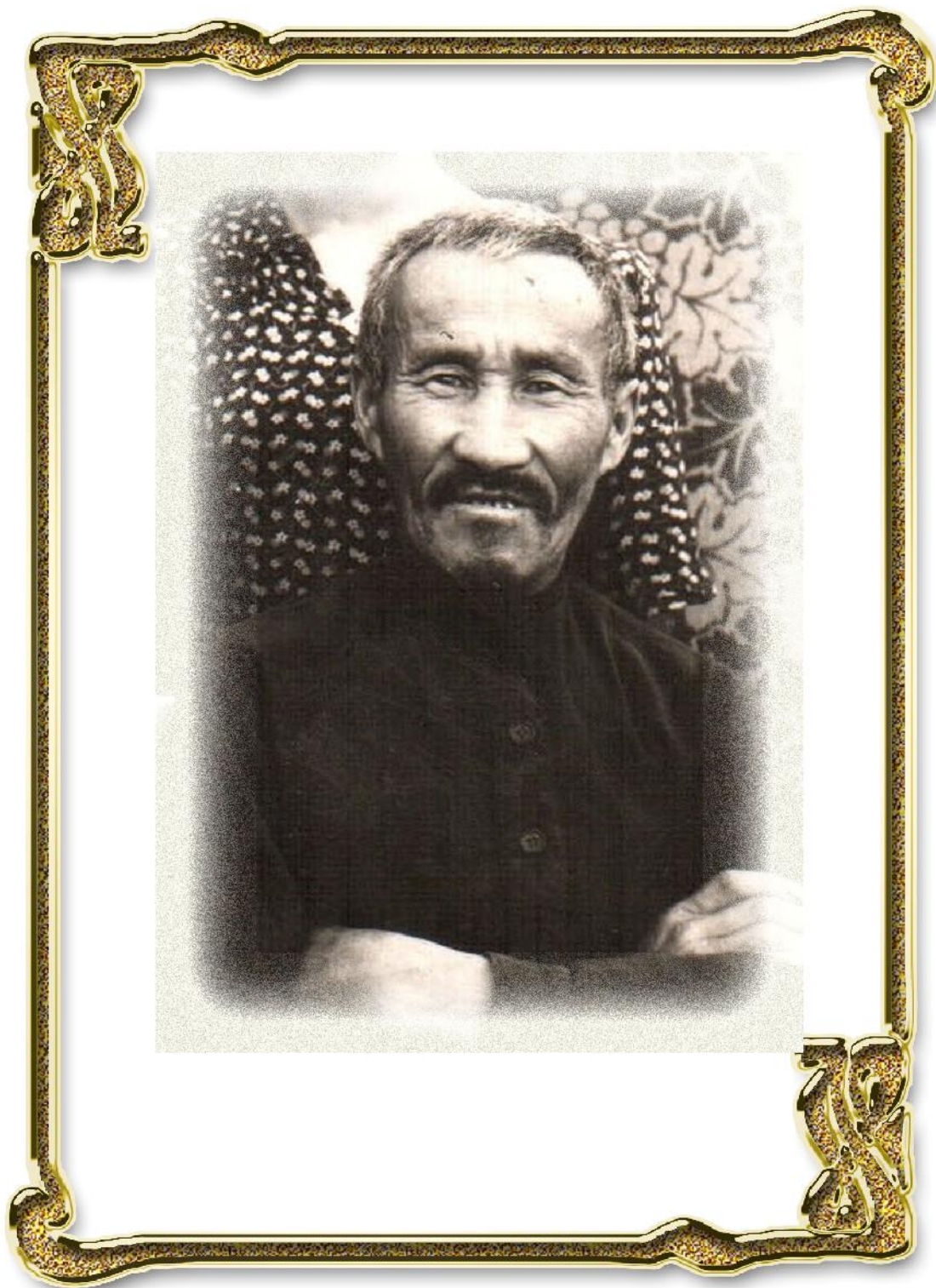
Егоров Максим Петрович

Егоров Семен Егорович

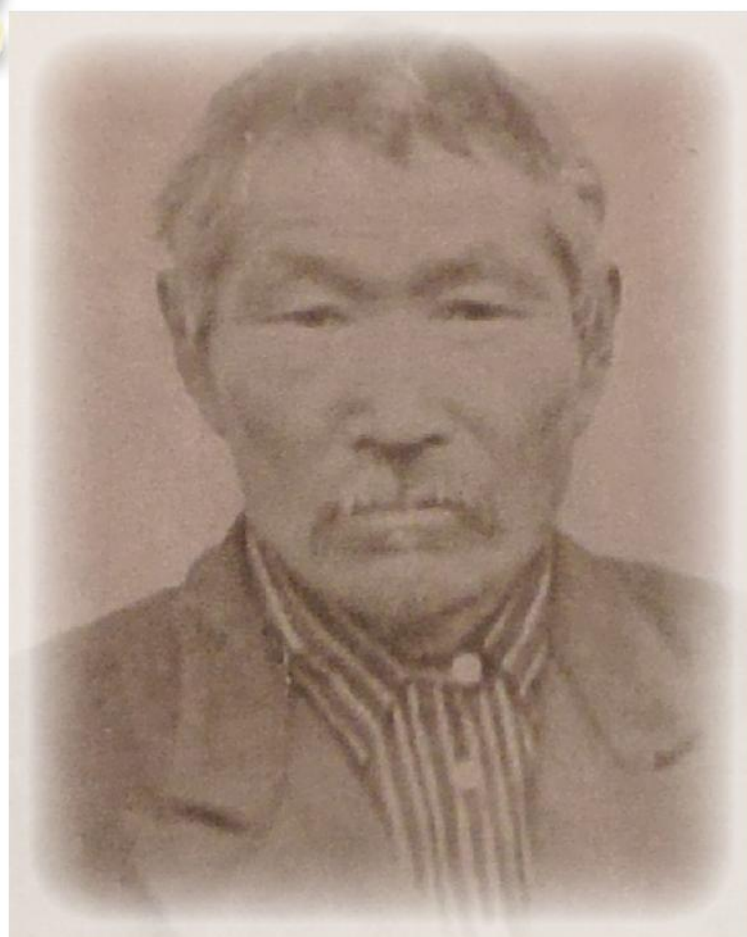
Алексеев Василий Николаевич

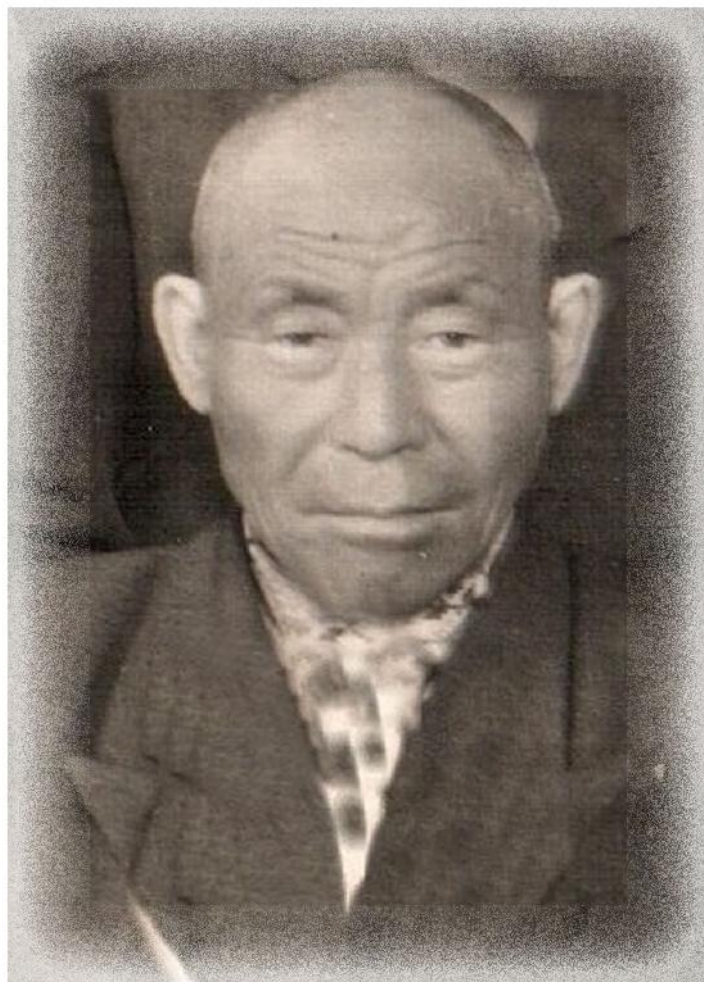
Тоногосов Михаил Саввич

Михайлов Герасим Степанович

Сячиков Платон Михайлович

Хастахов Федор Васильевич

Мачахов Гаврил Спиридонович

Иванов Калинин Прокопьевич

Хоросохов Василий Васильевич

Хоросохов Афанасий Федорович

Тыылга Кыайыны уһансыбыттара.

Кытай Бааска туһунан.

Сурдунтаа кытай бааска

Билигин Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии сылларыгар тыылга үлэнэн кыайыны аҕалсыбыт, дьонго сэргэбэ туһалаабыт үтүөлээх киһини ахтан ааһар-биһиги ытык иэспит.

Үөһээ Бүлүү оройуонугар Кэнттик нэһилиэгэр Ворошилов аатынан колхозка Ван Сен-жун, норуokka биллэринэн Бааска Кытай, олорон ааспыта. Кини хоргуйан өлөртөн быһаабыт үтүөтүн олорбут нэһилиэгин, үлэлээбит колхозун кырдыаҕастара умнубаттар.

Сэрии ыар сылларыгар аас-туор олох биһиги да колхозпутун тумнубатаҕа. Эр дьон эдэр өттө сэриигэ барбыта, сааһырбыт өттө хоту балыкка киирбитэ, эдэр уол-кыыс Дьокуускай куоракка ФЗО-ҕа ылыллара. Колхозка төһүү үлэһиттэринэн уон түөртээх-биэстээх оҕолор, дьахталлар буолбуппут. Онно кураан мэнгэстэн от-бурдук кыайан үүммэтэҕэ. Туох барыта фронт туһугар диэн принцибинэн салайтаран байыаннай нолуок, заемна суруттарыы ыарыгар олорбут ыаллар, бэстилиэнэй ынахтарын сиэн баран, хоргуйарга тийээллэрэ.

Ол сылларга Ван Сен-жун оҕуруот үүннэрэр бааһынатыгар Липпэлээххэ суораты бэйэтэ оргуһуобунан таһан үлэһиттэрин аһатара. Танһаһа-саба суорат буолан турарын субу баар курдук өйдүүбүн. Хааһытын, суоратын үллэрэрэ, арыт лэпшиэскэ баар буоллабына ким да баттамматын курдук түнгэтэрэ. Аны санаатахха, кини оччоттон билигини ырыынакпытыгар киирбит киһи эбит. Колхозка сэбирдэх табаах үүннэрэрэ. Онтун дьаама хаһан, уот оттон буруоҕа көмөрө. Ол самосад буолара. Кыһын ону көмүстээх оройуоннарга көмүскэ, харчыга эргитэрэ. Оччолорго бурдук «Восток-золото» көмүс тутар маһаһыннарыгар эрэ атыланара. Ван Сен-жун көмүһүн туттаран ылбыт бурдугунан оҕуруотун үлэһиттэрин аһатара.

Ол сылларга, ордук сэрии кэлинги сылларыгар, бурдук, хортуоска, обуруот аһын үрдүк үүнүүтэ биһиги холхозка ылыллыбыта. Ворошилов аатынан колхоз социалистическай куоталаһыыга бастаан республика көһө сылдыар знамятын ылар чиескэ тиксибитэ. Дьэ кини оннук үтүөнү онгорбут киһи. Оройуон киинигэр 1№-дээх оскуолаҕа Кыайыы бырааһынньыгын иккис сылын бэлиэтээһин улахан биэчэрэ буолбута. Саас суол алдынан да турдар, оройуон ыраах нэһилиэктэриттэн тийэ колхоз, сэбиэт салаайааччылара, бастың үлэһиттэр кэлбиттэрэ. Знамяны тыа хаһаайыстыбатын наркома Семен Захарович Борисов үөрүүлээх быһыыга-майгыга колхозпут председателигэр Евсей Матвеевич Ивановка туттарбыта. Биһиги колхозтан үс буолан киирбиһит: председатели кытта биригэдьиир Поликарп Спиридонович уонна колхоз суоччута мин. «Кыым» хаһыат корреспондента Г.Р.Кардашевскай Ворошилов колхоз үлэтин-хамнаһын уонна биэчэр да туһунан улахан ыстатыйаны суруйбута.

Хортуоска, обуруот аһын үрдүк үүнүүтэ — бу Ван Сен-жун көлөһүнэ этэ, ол тынан баран кини аата ааттамматаҕа. Оннооҕор сэрии сылларынаабы үлэтэ Сталин төбөлөөх мэтээлинэн бэлиэтэммэтэҕэ.

Ван Сен-жун Кытайга Хэбэй провинциятыгар төрөөбүт киһи, 16 саастааҕар Благовещенскайынан Советскай Союз кыраныыссатын туораабыт. Эдэр сааһыгар Алдан көмүһүгэр уонча сыл үлэлээбит. Бэдэрээччиттэри кытта Кэнтиккэ кэлэн ыал буолан олоҕубута. Бастакы кэргэнигэр уоллаах, кыыстаах. Кыһа Ефросинья абыс оҕолоох билигин дойдутугар пенсияҕа олоҕор, уола Степан эмиэ абыс оҕолоох, оройуон биир биллиилээх спортсмена, суоппар, Үөһээ Бүлүүгэ олоҕор. Иккис кэргэнигэр икки кыыстаах: Валя сэттэ оҕолоох, дьэ хаһаайката, Дьокуускай куоракка олоҕор. Тамара үс оҕолоох, Чурапчыга олоҕор, омок тылын учуутала.

Ван Сен-жун кэлин советскай гражданствоны ылбыта. Кырдьан баран Дьокуускай куоракка Даркылаахха олоҕор бэйэтин уһаайбатыгар олоҕор обуруотун аһын атыылаан, онон иитиллэн олоҕубута. Бэйэтин Кэнтикпин дэнэрэ. Ол да курдук, өлөрүгэр кэриэһин оҕолоругар дойдубар илдээрин диэн, сүүрбэччэ сыл үлэлээбит сиригэр Липпэлээх алааска көмүллэ сытар.

Киһи быһыытынан Ван Сен-жун улахан культурнай киһи этэ, оччотооҕу кытайдар, кэриэйдэр маах сиир буоллахтарына, кини сибэт этэ. Арыгыһыт, сымыйаччы, сүрүбэ суох киһини абааһы көрөрө. Кини киһи киэнин кылааннааҕа этэ. Киһиэхэ ангардасты үчүгэйи онорор үгэстээҕэ, албын-көлдүн диэни билбэт этэ. Оччолорго обуруокка кини үлэлииригэр хаппыыстаҕа, обурсуга ууну илиинэн баһан кутуллара. Нуучча обурсуутун арасаадаҕа олордон тылыннанан баран, бааһынаҕа быһа олордоро уонна үрдүк үүнүүнү ылар. Кини баарына туустаах хаппыыстаны, обурсуну ыаллар кыһыны быһа сии сатаан баран атыылыыллара. Кэнтик ыаллара обуруот аһын үүннэрэргэ киниттэн үөрэнэннэр билигин обуруоччут нэһилиэгинэн биллэллэр. Ол көлүөнэттэн көлүөнэҕэ бэриллэ турар. Ван Сен-жун Бүлүү сүннүгэр олоҕор кытайдар- кэриэйдэр уопастыбаларын сурукка киирбэтэх

бэрэссэдээтэлэ этэ. Ыраахтан анаан-минээн кэлэн, хонон сүбэлэтэн, кэпсэтэн бараллара. Быстыбыттарга үп-харчы иэс биэрэрэ, ыалдытымсах, үчүгэй хаһаайын этэ. Ыалдыт кэллэбинэ кытаайыскай пельмени, лапсаны, атын да бурдук аһы бэйэтэ онгорорун сөбүлүүрэ. Куоракка олодобуна Кэнтиктэн элбэх киһи кини кыра дьиэтигэр хоноро, ыалдыттыыра. Эбиитин дойдутун дьонугар, студеннарга көмөлөһөрө. Кырдьан баран суруйсан Кытайга бииргэ төрөөбүттэрин булбута. Онно күүлэйдии бара сатабыта да, советскай гражданствоны ылыммыт буолан, табыллыбатаҕа. Ван Сен-жун олорон ааспыт олоҕо норуоттар доҕордоһууларын биир чабылхай көстүүнэн буолар.

Василий Васильев, тыыл ветерана,

Дьокуускай к.

1975 сыллааҕы ахтыылар.

Васильева Евдокия Андреевна

Мин сэрии сылларыгар «Ворошилов» колхозка үлэлээбитим. 1941 сыллаахха үлэни-хамнаһы кыайар дьону барытын сэриигэ илдьибиттэрэ. Сэрии сылларыгар колхоз араас ыарахан үлэтин кырдыаҕастар уонна оҕолор толороллоро. Ити сылларга фермаҕа ыанныксыттаабытым. 30-чалыы сүөһүнү көрөрүм. Хотон түннүгүнэн саах эһэн баран, сарсыарда хонгорон салаасканан таһарбыт. Оччотообуга техника олох суоҕа. Сүөһүбүтүн бэйэбит аһатарбыт. Ойбоммутун бэйэбит алларан, уһаатынан уу таһан бороосколорбутун

уулатарбыт. Солуурунан уу таһан, сылытан төрөөбүт ынахтарбытын уулатар этибит. Ойууртан мас кэрдэн, оҕуһунан тиэнэн оһохпутун оттунарбыт. Аччык дыылга күүстээх үлэ кэнниттэн, бурдукпутун киһэ биирдэ тардынан, лэппиэскэлэнэн сиэн хонорбут. Аччыктаан сордоно-сордоно, кыһыны нэһиилэ туоруурбут. Сайынын хонуу үлэтигэр ыталлара. Күһүнүгэр молотилканан бурдук астарбыт. Өссө Кытай Бааскаҕа оҕуруокка үлэлирим. Онно кини биригэдьири этэ. Хойут кырдыан баран, пенсияҕа тахсыбытым. Кырдыаҕастарга колхоз 12 солкуобай пенсия анаабыта.

Егорова Евдокия Иннокентьевна

Мин 1938 сыллаахха «Булуук» колхозка кирибитим. 1940 сыллаахха Түөл-бэҕэ «Прожектор» колхозка холбоспуспут. 1941 сылга диэри колхозка хонуу үлэтигэр үлэлээбитим. 1941 с. бииргэ төрөөбүт икки убайым сэриигэ барбыттара. 1942с. кэргэним уонна икки убайым сэриигэ барбыттара. Ол барбыт биэс киһиттэн ким да эргиллибэтэҕэ. Кэргэним Чымыев Трофим Михайлович уонна убайым Васильев Федор Иннокентьевич өлбүттэрин туһунан биллэри кэлбитэ. Васильев Руф Иннокентьевич, Васильев Трофим Иннокентьевич, Елисеев Алексей Иннокентьевич (ыалга итиллибит) эмиэ сэрииттэн төннүбэтэхтэрэ.

Дьоннорум барбыттарын кэннэ ферма үлэтигэр кирибитим. Фермаҕа уопсайа 15 сыл үлэлээбитим. Биирдии бэйэбит 15-тии ынаҕы ыырбыт, ону таһынан субай сүөһү бостууктуурбут. Уопсайа 30-тан тахсалы сүөһүнү көрөрбүт. Оччотооҕу ферма үлэтэ олус түбүктээх этэ. Бары үлэтин бэйэбит эргиччи

толоробут. Дьибитигэр киэһэ тийэн, бурдук тардан лэппиэскэлээн сиир бит. Сэри кэмигэр «За трудовую доблесть» мэтээлинэн наҕараадаламмытым.

1960 с. врач ыспараапкатынан ферма үлэтиттэн уурайан, кулуупка остуораһынан киирбитим. 1965 сылтан оскуолаҕа остуораһынан күн бүгүнүгэр дылы үлэлии сылдьабын.

Егорова Мария Николаевна

Мин Аҕа дойду Улуу сэриитин бириэмэтигэр «Ворошилов» колхозка үлэлээбитим. 1941 сыл атырдьах ыйыгар бастакы сэриигэ хомуйуу барбыта. Дьоммут сэриигэ барбыттарын кэннэ, бийиги үлэни кыайааччылар кинилэри солбуйан үлэлээбитинэн барбыппыт. Кыайбаппыт, ыарахан диэн чабыйан турбакка, араас ыарахан үлэни эр дьону солбуйан үлэлээбиппит. 1942 сыл сайыныгар мин ат массыынаһынан от оҕустарытыгар сылдьыбытым. Ити сылтан саҕалаан биэс сыл устата косилкаҕа үлэлээбитим. Сайын от охсуута бүттэ да, күһүн самоскидынан бурдук быстарар этим. Техника суох этэ, барытын илиинэн үлэлиир этибит. Атынан бурдук, мас-от тиэийитигэр дьахталлар-оҕолор, тонору - ачыктыыры аахсыбакка үлэлээн, Ийэ дойду кыайарын иһин төһө кыалларынан күүспүтүн холбообуппут. Ити кырыктаах сэриигэ элбэх буойуттар барбытара да, дойдуларыгар эргиллэн кэлбэтэхтэрэ. Онон кыайы буолтун да кэннэ үлэ фронугар улахан чэпчээһин суоҕа. Аны санаан көрдөххө, киһи кыайан санаммат ыарахан үлэтин кыайбыт эбиппит.

Быйылгы юбилейдаах сылга бука барыгытыгар үлэбэ, үөрөххэ ситиһиини баҕарабын!

Бука бары дьоллоох буолун!

Иванова Марина Ивановна

Мин Аҗа дойду сэриитэ саҕаланарыгар 15 саастаах кыыс этим. Ийэм, аҕам эрдэ өлөннөр, үлэбэ-хамнаска эрдэ эриллибитим. 1926 сыллаахха Кэнттик нэһилиэгэр «Кыһыл Түөлбэ» (кэлин «Прожектор») колхоз олобор төрөөбүтүм. Бииргэ төрөөбүт убайдарым: Киргизэлэй, Ньюкулай, Уйбаан, Баһылай – төрдүөн иккис бөлөх ыңгырыыга сэриигэ бартара. Бүтэһик Уйбааннаах Баһылай баралларыгар киирэн атаарбытым. «Москва» борохуот палубатыгар туран барбыттара. Ол убайым Баһылайы тиһэх көрүүм этэ. Бастакы бөлөх дьон сэриигэ барыахтарыттан, үлэһит эр киһи тийбэтинэн сибээстээн, хара маннайгыттан ат үлэтигэр үлэлээбитим. Кыайбат-хоппот эрэйдээх, бастаан ат косилкатын көлүйэрдэр иккээх бөбөнү мунһан, онон салбанан көлүнэр этим. Ити 1943 сыл сайыныттан этэ. От үлэтэ бүттэбинэ самоскидынан бурдук быстарар этим. Кыһыныгар алта атынан молотилканан бурдук сыстарар этибит. Барабаанньыт диэн буоларым. Эмиэ ити дьылларга үлэһит илии суоҕа кыһайан, сорох кыһын сылгы аһатарым. Сааскы ыһыларга бурдук тутар этим. Бурдук сириин паардааһыныгар сылдьан, улахан убайым Киргизэлэй сэрииттэн кэлбитин истэн, дэриэбинэбэ киирэн, көрсөн таһаарбыппын өйдүүбүн. 1952 сылга дылы косилканан от оҕустарбытым. Бу иэдээннээх сэрии дьылларыгар тыылга хаалбыт оҕо-дьахтар үлэтэ кытта көмөлөөн, фашисткай Германия сэриитин хоппуппут дии саныбын. Маньык эппиэттээх сылларга Советскай Союз Улуу кыайытыгар мин көлөһүнүм эмиэ кыттыбытыттан үөрө да, киэн тутта да саныбын.

Бу сэрииттэн убайдарым Баһылай уонна Ньюкулай эргиллибэтэхтэрэ. Киргизэлэй манна кэлэн өлбүтэ, Уйбаан кэлэн Кэнттигэр ыал буолан олорор.

Миэхэ уонна мин көлүөнэбэр тиксибит кыһалҕа-иэдээн алта оҕобор уонна бар дьоммор түбэспэтигэр баҕарабын.

Иванова Ольга Евсеевна

Мин 1941 сыллаахха сэриигэ барбыт Дагаяров Трофимы солбуйан ферма заведующайынан үлэлээбитим. 1942 сылтан 1943 сылга дылы колхозка завхозтаабытым. МТС-ка тыа хаһаайыстыбатын массыналарын үөрэбэр 5 ый үөрэнэн кэлбитим. Онтон колхозпар үс сайын от оҕустарар, бурдук быстарар массыналарга үлэлээбитим. 1944-45 сылларга колхозка биригэдьиридээбитим. Ити сылларга үрдүк үүнүүнү ылбыпыт, биирдии гаттан 15 центнери. Көлөһүн күнүгэр 9 кг бурдугу дохуот үллэстибиһпит. Ворошилов аатынан колхозка республика көһө сылдыар Кыһыл Знамята туттарыллыбыта.

1946 сылтан 1951 сылга дылы фермаҕа биригэдьиридээбитим. Кэнники сылларга оҕурукка үлэлээбитим. 1970 сылтан пенсияҕа олоробун.

Киябитова Матрёна Николаевна

Мин 1906 сыллаахха дьаданы бааһынай кэргэнигэр үһүс оҕонон төрөөбүтүм. Ийэм эдэр сааһыгар, саамай кырабыт 3 саастааҕар өлөн, эрдэ тулаайах хаалбыппыт. Онон мин 14 саастаахпар ыалга илии-атах үлэһит буолбутум. Сэрииннигэр кэргэннэнэн баран, көмүс сууйуутугар, от, сүөһү үлэтигэр сылдыбытым. Оттон сэрии ыар сылларыгар күһүн –саас оҕуруокка үлэлээбитим.

Оччолорго хаппыыста, луук ыһыллар этэ. Күһүн оҕуруокка үлэлиир дьоннорго хортуска буһараллара. Сааскы кэмнэ киилэлии суорат биэрэллэрэ. Сэриин сылларыгар кураан сайыннар этилэр. Ыһыы-үүнүү мөлтөх этэ. Онон аччык аас- туор олох кэлбитэ. Кыһын соботобун 60-70 тыһаҕаһы көрөрүм, оттон саас төрүөх төрөөтүбүнэ, борооско көрөр этим. Оччолорго ыанньыксыттар ньирэйдэрин бэйэлэрэ көрөллөрө. Кыһын тыһаҕас көрөр кэммэр биирдэ эмэтэ бурдук ылан сиирбит. Сайын от хомууругар улахан киһиэхэ күннээҕи нуормата 500 грамм лэппиэскэ этэ. Аҕабыт Киябитов Самуил Тимофеевич кыайыы- хотуу үлэһит киһи этэ. Сэриин сылларыгар үчүгэй үлэтин иһин мэтээлинэн наҕараадаламмыта. 1951 сыллаахха эмискэччи ыалдьан өлбүтэ. Мин билигин да совхозпар үлэлиибин. Күһүн, сайын окко, кыһынын хортуска суортааһыныгар сылдыабын. Саас ыһыыга үлэлэһэбин.

Кырджагастырова Марфа Васильевна

Мин 1938 сыллаахха «Кыһыл түмүк» колхозка чилиэнинэн киирбитим. Колхозка ыанньыксытынан үлэлээбитим. 1941-1943 сылларга Тонго төрдүгэр Булуукка кыһынҥы дьаамаба көмүс хостоонунугар сылдыбытым. Оччолорго кыһынҥы бириэмэбэ шахта иһигэр уот оттуллара. Саһаан чиэппэрдиитэ маһы дьаарыстаан 8-9 сиргэ уматарбыт. Буора ирбитин кэннэ куһаҕан буорун ыраастаан, таһын, кумабын наһыылканан таһааран мытаарыга кутан сууйарбыт. Онно көбүөр тэлгэтэн, көмүһүн туттаран ылыллар, ртутунан көмүһүн холбонуллар. Бу үлэни туох да механизацията суох илиибит күүһүнэн толорорбут. Ол олус ыарахан үлэ этэ.

Ол кэннэ «Прожектор» колхозка ыанньыксытынан үлэлээбитим. Оччотообу ыанньыксыт туппут ынабын бэйэтэ хомуйан ыыр, ньирэийин аһатар, ыам быһыгар сайынын оттуур, бурдук быһар буолара. Мин соботобун 45 сүөһүнү бустуктуур этим. Сүөһү үлэтигэр уопсайа 14 сыл үлэлээбитим.

Мойтохонова Аграфена Дмитриевна

Мин 1897 сыллаахха төрөөбүтүм. Бастаан «Прожектор» колхозка биригээдэ үлэтигэр үлэлээбитим. Хонуу үлэтигэр сайынны бириэмэбэ үксүн от кэбиһи тигэр сылдьарым. Илиинэн от мунһуутугар уончалы буолан сылдьарбыт. Самоскидынан быстарар бурдуктарын, түүтэх онорон баайарбыт. Сайын оруос ыһытыгар сиэмэ бурдугу оҕустаах тэлиэгэнэн Түөлбэттэн Дьаннаахха дылы таһарбыт. Күллээххэ хортуоска сыыс отун ыраастыырбыт, көмөрбүт. Ыһы саҕана биир ый фермаҕа ынах хомуйбутум. «Ворошилов» колхозка холбоһон баран, «Чөчөгөй» ферматыгар ыанньыксытынан сылдыбытым. Кэлин «Булгунньахтаах», «Сыралта», «Өтөх» фермаларыгар үлэлээбитим. Дьон сэриигэ бардактарын сайын бүтэй тутуутугар тоһоҕо быһааччынан сылдыбытым. Сизэрдийэ сулуйуутугар, бүтэй тутуутугар, сылбахтааһынҥа сылдьарым. Билигин сиэттэрбин харайабын, дьиэһиттибин.

Мыскатова Варвара Сидоровна

Мин «Прожектор» колхозка 1940 сыллаахха ыанньыксытынан үлэли киирбитим. Онтон нөһүө сылыгар сэрии буолбута. Кэргэним Мыскатов Филипп Петрович сэриигэ барбыта. Мин кэргэним 80 саастаах аҕатын, икки хараҕа суох ийэтин уонна биирин туола илик кыра кыыспын кытары соботох хаалбытым. Фермаҕа 15 ынаҕы ныйрэйдэри көрөрүм. Кыһынын бэйэбит ноһуомун таһар, уулатар этибит. Оччолорго электричество да, кыраһыын да суох этэ. Хотоммутугар куолайга эбэтэр мас дьөлөбөһүгэр сыа кутан, чүмэчи онгостор этибит. Дьиэбитигэр иһэр уубутун, оттук маспытын бэйэбит булунарбыт. Сайын ынахпытын түөртэ хомуйан ыырбыт. Ол быһыгар окко, бурдукка уонна уокка үлэли барарбыт. Сэрии бириэмэтигэр кыра оҕотуттан 80 саастаах эмээхсинигэр-оҕонньоругар тийэ үлэлиирбит. Мин 37 сыл ыанньыксытынан үлэлээбитим. Ону партия уонна правительство үрдүктүк

сыаналаан, мин « За доблестный труд в годы Отечественной войны в 1941-45 г.г.» уонна Ленин төрөөбүтэ 100 сылыгар юбилейнай мэтээлинэн наҕараадаламмытым. Билигин бочуотунай сынньаланга да олордорбун , сайын аайы ыанньыксытынан үлэлиибин.

Оюрова Парасковья Николаевна

Аҕа дойду Улуу сэриитин кэмигэр мин трактористканан үлэлээбитим. ХТЗ тракторынан сана кырыһы тиэрэр этибит, солооһун сирдэри танастыырбыт. Бурдугу комбайнынан быһарбыт, түүтэби молотилкалатарбыт, паардааһыны ытааччыбыт. Сыл айы ылыммыт былааммытын толорор этибит. 1943-1944 сылларга «Ворошилов» колхоз республика көһө сылдыар Кыһыл знамятын ылар чиэскэ тиксибитэ. Председателинэн Иванов Евсей Матвеевич , биригэдьиirinэн Мачахов Поликарп Спиридонович этилэр. 1947 сыллаахха сэттэ сыллаах энкилэ суох үлэм түмүгэр Саха АССР Верховнай Советын депутатынан талыллыбытым, ССРС норуотун хаһаайыстыбатын министерствота «Лучший тракторист» диэн знагынан наһараадалаабыта. 1945 сыл «Үлэбэ килбиэнин иһин» медалынан наһараадаламмытым.

Тарагаева Евдокия Даниловна. 1922 с.т.

Тарагаева Евдокия Даниловна

Биир убайым бэс ыйын 27 күнүгэр 1942 сыллаахха эмиэ военкоматынан ынгырыллан борохуотунан Якутскайдаабыта. Сэриигэ убайым Елисей ынгырыллыбыт күһүнүгэр миигин ФЗО-ба ыыппытара. Фабрика, завод үлэтигэр үөрэниэхтээх этибит да, тутууга үөрэппиттэрэ. Үөрэххэ 4 ый сылдыбытым. Ол кэмнэ кыра да буоллар син астара баар этэ. Онтон үлэлиир кэммитигэр аспыт кыра килиэп эрэ буолта. Ол килиэппитин үлэлээн кэлэн баран аччыктаан сиэн кэбиһэн баран, сарсыарда аһаабакка барааччыбыт. Бастакы барбыттар столярнайга, оһох тутуутугар, уһаат оһоһуутугар үлэлээбиттэрэ. Олор кэм тонголоро-хаталлара ама собуус буолаахтыа. Онтон кэлин тийбиттэр дьиэ тутуутугар сылдыбыппыт. Кэнтиктэн үс этибит: Васильева Анисья Митрофановна, Алексеева Татьяна Константиновна уонна мин. Татьяна уһаат оһоһуутугар түбэспитэ оттон Анисья биһикки дьиэ холлоһоһун тутуутугар үлэлээбиппит. Үөһээ Бүлүүттэн Оросутцева Клара, Воронина Ирина о.д.а. бааллара. Бары уопсайга олорбуппут. Кыргызтар, уолаттар тус-туска. Аччык аһаардаах , тонго-хата ыарахан үлэбэ да сырыттарбыт да олус көхтөөх этибит. Прорабыт Холмогоров диэн армияттан сыыйылан кэлбит киһи этэ. Барыта 22 кыыс буолан дьиэ тутуутугар сылдыбыппыт. Араас оройуон кыргызтара түмсэммит иллээхтик-эйэлээхтик үлэлээбиппит. 1944 с. сайын борохуотунан дойдубар төннүбүтүм. Дьиэбэр кэлиэм иннинэ улахан убайым өлбүтүн ыарыылаһан-көмсөн кэлбитим. Өссө үлэлии сырыттаһына кыра убайым Елисей өлбүтүн туһунан похоронка кэлбитин истибитим. Дойдубар кэлээт бурдук пуунугар үлэбэ киирбитим. Улахан баһайы кууллаах бурдуктары сосуһарбыт. Мин төһө да кыайатарбын төһө күүһүм баарынан үлэлии сатыырым. Наһаа күүстээх –кыахтаах кыргызтар баалларын сөбө көрөрүм. Егорова Маарыйа, Семенова Кэтириинэ куулланы бэрт чэпчэкилик быраһаттыыллара. Онтон Васильев Василий Федорович милицияба үлэлии киирбитигэр миигин совет секретарынан ылбытара. Секретарынан 6 сыл үлэлээбитим. 1952 сыллаахха Тумусов Петр Степановичтын холбоһон оһолордоохпун, сиэннэрдээхпин, хос сиэннэр да

бааллар. Онон сэтгэ оѳоттон соботох хаалларбын да , олохпут салѳанна. Кэргэним Петр Степанович Аѳа дойду сэриитин кыттыылааѳа. Хаста да бааһыран кэлбитэ. «Хорсунун иһин» медаллаах этэ. Кини оѳолоругар « Эһиги сэрии диэни билбэккит, дьон өлөрүн, хаан тохторун көрбөккүт буоллар»- диирэ. Кини 57 сааһыгар эмискэ ыалдьан өлбүтэ. Сэриигэ 3-тэ улаханлык бааһыран госпитальга сытан тахсыбыт этэ. Сэрии ыар тыына, бааһырыыллара охсон да эрдэ өлбүтэ буолуо. Мин аѳабынаан «Аѳа дойдуну көмүскүүр сэрии кэмигэр килбиэннээх үлэтин иһин» медалынан наѳараадаламмыппыт. Онон мин киэн туттабын. Сэрии, аччыктааһын- хоргуйуу буолбатаѳа буоллар убайдарым, балтыларым 20- чэлээх эдэр дьоннор өлүө суох этилэр. Билигин бэйэлэрэ эһэ-эбэ буолан олоруо этилэр диэн хомойо саныыбын. Билигин оѳолордоох, сиэннэрдээх киһи буоларым быһыытынан сэрии буолбатыгар, эйэлээхтик, дьоллоохтук олороргутугар баѳарабын.

Хоютанова Ирина Андреевна

Мин 1942 сылтан ыла «Ворошилов» колхозка бурдук- от үлэтигэр үлэлээбитим. Оччотооѳуга барыта илии үлэтэ этэ: бурдук баайыыта, от мунньуута, молотилкаѳа бурдук сыстарыыта. 1944 сылтан ыла ыанньыксытынан үлэлээбитим, уон иккилии ынаѳы ыырбыт Сыл аайы былааны толорор этим. Оччотооѳу ыанньыксыттар ынахтарбытын бэйэбит хомунан ыырбыт, ньирэйдэри, бороосколору барытын бэйэбит бостууктуурбут. Сүөһүбүт ноһуомун түннүгүнэн эһэммит балбаахтыырбыт, ону хоннорон салаасканан соһорбут, кэлин сыарѳа буолта. Хонук бурдукпутун суорунаѳа тардынан сиирбит. Кэтэх сүөһүбүтүнүүн 30- ча сүөһүнү көрөрбүт- харайарбыт. Ыанньыксытынан уопсайа 18 сыл устата үлэлээбитим. Онтон кэлин сылларга ревматизмынан ыалдьан, тууска эмтэнэн кэлэн баран, оѳо саадыгар 8 сыл

повардаабытым. Онтон совхоз буолтун кэннэ пенсияҕа барбытым. Билигин
оҕорукка үлэлибин, быыспар быа хатабын.

Черных Вера Николаевна ахтыта

Мин 1938 сыллаахха колхозка киирбитим. Сүүрбэттэн тахса сыл устата
сүөһү үлэтигэр үлэлээбитим. Үлэлиир кэммэр 1000-лыы көлөһүн күнүн
аахсарым, ударница буолар этим. Көрөр – харайар сүөһүм үчүгэй туруктаах
буоларыгар бары сырабын биэрэн үлэлирим. Сайын ыанныксыттыы
сылдьан, үлэбит таһынан 3-4-түү тонна оту оттоон, 5 буут олоҕо бурдугу
быһан, кылааттаан туттарарбыт. Кыһынын ыраах үрэх баһыгар Тонҕо Куунуга,
Күһүкээргэ субай сүөһүнү бостууктуурум. Онно 30-ча сүөһүнү көрө-көрө,
былыргы саха оһоҕор мас кэрдэн отто-отто кыстыырым. Итинник үлэбин
сыаналаан, колхозум 20-лии киилэ арынан, тигэнэ бургунаһынан
бириэмийэлээбиттэрэ.

Чочохова Аграфена Прокопьевна

Мин 1910 сыллаахха Үөһээ Бүлүү оройуонугар Кэнтик нэһилиэгэр төрөөбүтүм. Үлэни кыайар буолуохпуттан «Прожектор» колхозка фермаҕа үлэлээбитим. Сэрии ыар сылларыгар 15 ынаҕы ньирэйдэрин кытта көрөрүм. Хотон саабын салаасканан таһарым. Отторун сүгэн аһатарым. Сэрии сылларыгар ити үлэбин партия уонна правительство сыаналаан мэтээлинэн наҕараадаламмытым. Сэрии бүппүтүн да кэннэ сүөһү үлэтиттэн уурайбатабым. Ньирэйи ийэтиттэн арааран көрүүгэ учугэй үлэм иһин партия оройуоннааҕы комитетыттан уонна райсовет исполкомуттан Бочуотунай грамотанан наҕараадаламмытым. Колхозка кириэхпиттэн биир да күн өрөөбөккө үлэлээн, 1968 сыллаахха пенсияҕа тахсыбытым. Партия уонна правительство аҕалы кыһамньытынан кырдьар сааспар сынньаланнык олоробун.

Ымычанова Дария Николаевна

Мин дьадангы дьизэ кэргэнгэ 1909 сыллаахха төрөөбүтүм. Онтон 1937 сыллаахха «Кыһыл түмүк» колхозка чилиэнинэн киирбитим. Онтон ыла 1941 сылга диэри колхоз араас үлэтигэр үлэлээбитим. 1941 сыл сайыныгар сэрии буолбута. Сэрии сылларынаабы ыар үлэлэр саҕаламмыттара. 1942 сыллаахха «Прожектор» колхозка холбоспуспут. Ити сылларга быраатым уонна кэргэним сэриигэ барбыттара. Кинилэр онтон эргиллибэтэхтэрэ. 1943 сыллаахха өрт уота бүтэйи барытын сиэбитэ. Саҥа бүтэйи тутууга уонча эмээхсин уонна 6-7 оҕо туруоруллубуттара. Миигин баһаатайдаппыттара. Биригэдьиэр сарсыарда эрдэ кэлэн барара. Сылбахтыырын сылбахтаан, бүтэйдиирин бүтэйдээн тийиэхтээх сирбитигэр син күннэтэ тийиэн иһэрбит. Ол иһин миэхэ 15 көлөһүн күнүн бириэмийэ биэрбиттэрэ. Сайын күннэтэ 0,6 га сири охсорум. Тонуро Төрдүгэр күүлэй тэрийэллэрэ. Онуоха 0,8 га сири охсорум. Сүөһү өлөрөллөрө, иккилии-үстүү киилэ эт биэрэллэрэ. Биир саамай улахан күүлэйгэ 0,99 га сири охсон турардаахпын. Онно Чыбыков Федот биригэдьиэр этэ. «1 гаҕа дылы ситэр»- диэбитин саллан, сылайан буолумматабым. Онтубун билигин кэлэн курутуйабын. Кыһынын саһаан тиэйэрим, «Дьоргуодай» диэн алааска сылгы аһатарым. 70 убаһалаах биэни биэбэйдиирим. Онтон «Бэс үрэххэ» 40 ыһыы атын уоппутум. Молотилка үлэтигэр баайыы бырабарым. Саха сиэрпэтинэн 0,16 га бурдук олобун күнгэ быһан бүтэрэр буоларым. Онтубуттан 200-чэкэ баайыы тахсара.

(Кэнтиккэ музейы төрүттээбит Филиппов Николай Никитич, өр сылларга олохтоох сельсовекка секретарынан үлэлээбит Николаев Терентий Васильевич, фронтовик учуутал Алексеев Иван Николаевич буоланнар оччотообу учууталлары уонна үөрэнээччилэри түмэннэр элбэх ахтыылары, чуолкайдааһыннары онорон листэргэ килийдээн онорбут альбомнарыттан ылылынна)

(Бу 14 хаартысканы эһэм, Алексеев И.Н. архивыттан ылым)

Кэнтик нэһилиэгэр сэрии толоонуттан төннүбэтэх буойуттар.

1.Алексеев Александр Герасимович. 1904 с. төрүөх 1941 с. ынгырыллыбыт, 20.05.42 с. өлбүт. Ленинградскай уобаласка Половскай оройуонга Сачково дэриэбинэбэ көмүллүбүт.

2.Алексеев Михаил Матвеевич, 1917 с., 1941 с. ынгырыллыбыт, 14.02.42 с. өлбүт, 226 с. д.989 с.п. саллаата, Харьковскай уобаласка М. Раевка сэлиэнньэбэ көмүллүбүт.

3.Алексеев Григорий Николаевич, 1909 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 02.03.43 с. өлбүт, көмүллүбүт сирэ биллибэт.

4.Афанасьев Севастьян Данилович, 1902 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, хаһан ханна өлбүтэ биллибэт.

5.Барчахов Константин Петрович, 1912 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 1943 сыл сураба суох сүшпүт, 924 с. п. 252 с.д. саллаата.

6.Борисов Азар Дмитриевич, 1919 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 22.10.43 с. өлбүт, 103 гв. с. п. 34 гв.с.д. саллаата, Ленинградскай уобалас Шнизембург оройуон 8 ГЭС көмүллүбүт.

7.Васильев Афанасий Варламович, 1922 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 1943 с. сураба суох сүшпүт.

8.Васильев Гаврил , 191_ с. төрүөх, 1941 с ынгырыллыбыт, 05.08.43 өлбүт. Ленинградскай уобалас Шнизембург оройуон 8 ГЭС көмүллүбүт.

9.Васильев Захар Алексеевич, 1918 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 25.03.43 с. өлбүт, Ленинградскай уобалас Киршинскэй оройуон Зенино дэриэбинэбэ көмүллүбүт.

10.Васильев Иван Егорович, 1908 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 05.43 с. сураба суох сүшпүт.

11.Васильев Ксенофонт Дмитриевич, 1921 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 10.12.42.с. өлбүт, Ростовской уобалас Орловской оройуон Островянка селоба көмүллүбүт.

12.Васильев Моисей Егорович, 1904 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

13.Васильев Прокопий Егорович, 1908 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 06.43 с. сураба суох сүшпүт.

14.Васильев Руф Иннокентьевич, 1914 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 19 хайыһар биригээдэтин саллаата, 24.02.44 с. өлбүт, Псковской уобалас Стайки дэриэбинэбэ көмүллүбүт.

15.Васильев Тимофей Герасимович, 1922 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 19.03.43 с. өлбүт, Молотовской уобалас Кунгур куоракка көмүллүбүт.

17.Васильев Трофим Иннокентьевич, 1922 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 12.02.43 с. өлбүт, Украинаба Ворошиловградской уобаласка Нижняя Светловка селоба көмүллүбүт.

18.Васильев Федор Иннокентьевич, 1916 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 24.02.42 с. өлбүт, 10 туспа хайыһар батальонун 906 с. п. саллаата, Ленинградской уобалас Полтавской оройуонун Новая дэриэбинэбэ көмүллүбүт.

19.Васильев Харлампий Алексеевич, 1914 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 27.02.42 с. өлбүт, Ленинградской уобалас Полтавской оройуонун Любецкое селоба көмүллүбүт.

20.Владимиров Алексей Степанович, 1913 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 24.06.44 с. өлбүт, Белоруссияҗа Гомельскай уобалас Светлогорскай оройуон Чернино дэриэбинэҗэ көмүллүбүт.

21.Габышев Семен Васильевич, 1913 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

22.Габышев Степан Васильевич, 1914 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 1287 с.п. саллаата, хаһан өлбүтэ биллибэт, Смоленскай уобалас, Износкинскай оройуон Трудицино хуторга көмүллүбүт.

23.Дагайаарап Трофим Михайлович, 1910 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 09.03.42 с. өлбүт, Смоленскай уобалас Износкинскай оройуон Трудицино селоҗа көмүллүбүт.

24.Дмитриев Азар Степанович, 1916 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 01.04.43 с. өлбүт, Иваново куоракка Сосновскай кылабыыһа 60 кв.85 иингэ көмүллүбүт.

25.Дмитриев Илья Нестерович, 1915 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 03.05.45 с. өлбүт, ханна көмүллүбүтэ биллибэт.

26.Дмитриев Николай Нестерович, 1918 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 25.08.43 с. өлбүт, көмүллүбүт сирэ биллибэт.

27.Дмитриев Поликарп Константинович, 1916 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

28.Дмитриев Харлампий Капитонович, 1915 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 10.10.43 с. сураҗа суох сүшпүт.

29.Додойуусап Василий Иванович, 1904 с. төрүөх, 1941 с.ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

30.Егоров Александр Герасимович, 1904 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 20.05.42 с. өлбүт, Ленинградскай уобалас Полтавскай оройуон Мануиловскай с. с. Сачково дэриэбинэбэ көмүллүбүт.

31.Егоров Моисей Егорович, 1914 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 1943 с. сураба суох сүшпүт.

32.Егоров Петр Петрович, 1901 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 02.43 с. сураба суох сүшпүт.

33.Егоров Семен Максимович, 1913 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, 04.07.42 с. сураба суох сүшпүт.

34.Елисеев Андрей Ионович, 1911 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, 1942 с. сураба суох сүшпүт.

35.Иванов Афанасий Прокопьевич, 1914 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, Киевскэй уобаласка сэриилэһэ сылдьан. 28.11.43 с. сураба суох сүшпүт, 936 с. п. 254 с. д.

36.Иванов Василий Иванович, 1922 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

37.Иванов Василий Кириллович, 1917 с. төрүөх, 1942 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

38.Иванов Иван Кириллович, 1915 с. төрүөх, 1942 с ынгырыллыбыт, 04.03.44 с. өлбүт, Псковскай уобаласка Пустошка куоракка көмүллүбүт диэн баара, ону кинини кытта бииргэ ниэмэс билиэнигэр түбэхэн баран, түүн кыскынан боробулуоханы быһыта тутгартаан 1945 сыл от ыйын 2 күнүгэр Волков

куоракка үс буолан кэлбиттэрин туһунан, Мэнгэ – Хангаластан төрүттээх Алексей Васильевич Андреев ыам ыйын 4 күнүгэр 2006 сыллаахха "Кыым" хаһыакка ыстатыйата тахсыбыта. Ол ыстатыйага олобуран үөрэтии түмүгэр, кырдык аймактара киниттэн сурук туппугтарын, ойохтоммутун, докуманын барытын ойбо уматан кэбиһэн дойдутугар тийэр кыага суох буолбутун туһунан, кыаллар буоллабына докумуон онотторон ытыалларыгар көрдөспүт суруга баарын Дария Глебовна Селляхова билэр эбит.

39.Иванов Михаил Дмитриевич, 1914 с. төрүөх, 1941 с. ыңгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

40.Иванов Михаил Иннокентьевич, 1910 с. төрүөх, 1942 с. ыңгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

41.Иванов Никифор Самсонович, 1916 с. төрүөх, 1942 с. ыңгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

42.Иванов Николай Васильевич, 1920 с. төрүөх, 1942 с. ыңгырыллыбыт, 01.04.44 с. өлбүт, ЭГ-5398 Кисловодск куоракка көмүллүбүт.

43.Иванов Николай Иванович (2) 1921 с. төрүөх, 1941 с. ыңгырыллыбыт, 01.06.44 с өлбүт, ханна көмүллүбүтэ биллибэт.

44.Иванов Николай Иванович(1) 1918 с. төрүөх, 1942 с. ыңгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

45.Иванов Павел Наумович, 1915 с. төрүөх, 1941 с. ыңгырыллыбыт, 20.10.42 с. өлбүт, Сталинградскай уобаласка Грачева Балкага көмүллүбүт.

46.Иванов Петр Николаевич, 1926 с. төрүөх, 1943 с. ыңгырыллыбыт, 12.09.47 с. өлбүт, Порт-Артурга Старорусскай кылабыһага көмүллүбүт.

47.Иванов Прокопий Дмитриевич, 1925 с. төрүөх, 1943 с. ынгырыллыбыт, 1943 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

48.Иванов Роман Наумович, 1918 с. төрүөх, 1941 с. ынгырыллыбыт, хаһан, ханна өлбүтэ биллибэт.

49.Капитонов Поликарп Капитонович, 1905 с. төрүөх, 1943 с. ынгырыллыбыт, 06.07.44 с. өлбүт, Даурияҕа гарнизоннай кылабыһаҕа көмүллүбүт.

50.Иванов Роман Лонгинович – 1910 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 14.02.42. өлбүтэ. Курскай уобалас Беленихинскэй оройуонун Клейменово дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

51.Иванов Яков Николаевич – 1902 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 24.10.42. өлбүтэ. Волгоградка көмүллүбүтэ.

52.Капитонов Харлампий Капитонович – 1915 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 30.04.42. өлбүтэ.Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

53.Кугастыров Михаил Петрович – 1900 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта.12.06.42. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

54.Кухотов Александр Спиридонович /Ньоохуо уола/- 1904 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. Кэнттик Советын председателинэн үлэлээн олоһута. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. ____06.43 өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

55.Кухотов Захар Спиридонович/Ньоохуо уола/- 1918 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона,

Кэнтик нэһилиэгэ. 1942 с. сэриигэ ыңгырыллыбыта. ____10.44. өлбүтэ.
Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

56.Кухотов Федот Спиридонович/Ньоохоо уола/- 1915 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. 1942 с. сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

57.Кондаков Дмитрий Иванович – 1922 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

58.Лонгинов Спиридон Наумович/Мииккэ уола/ - 1899 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. 1942 с. сэриигэ барбыта. Ыараханнык бааһыран дойдутугар төннөн иһэн 06.06.43. Дьокуускай куоракка өлбүтэ.

59.Миронов Алексей Афанасьевич – 1912 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. ВКП(б) чилиэнэ. 03.09.41. Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Гвардия сержана, снайпер. 247 стрелковой полк 84 стрелковой дивизията. 180 фашиһы өлөрбүтэ. 1990 сыллаахха Советскай Союз Геройун аата ингэриллибитэ. 30.03.45. Венгрия Немешперештур дэриэбинэни босхолуур сэриигэ өлбүтэ.

60.Мачахов Федор Спиридонович - 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Смоленскай туһаайытынан танковай десантнай чааска сэриилэспитэ. __01.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

61.Мачахов Леонтий Спиридонович- 1917 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ.1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Ильмен күөл кыргыһытыгар кыттыбыта. Взвод бөһүөлэги босхолуур кимэн киириигэ бааһырбыта. 04.05.43. өлбүтэ. Пермь куорат Старое кылабыһатыгар көмүллүбүтэ.

62.Мачахов Пуд Спиридонович - 1922 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнтик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК ФЗО-ба ыңгырыллыбыта. Онно сылдьан 1944 сыллаахха Дьокуускай куоракка өлбүтэ. Кэнтиккэ көмүллүбүтэ.

63.Мойтохонов Семен Кириллович – 1919 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүшпүтэ.

64.Михайлов Василий Кузьмич – 1923 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 27.09.44. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

65.Михайлов Гаврил Пудович – 1914 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 17.03.43. өлбүтэ.көмүллүбүт сирэ биллибэт.

66.Мындаев Василий Степанович – 1916 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. __.03.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

67.Мыскатов Филипп Петрович – 1915 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. __03.44. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

68.Николаев Дмитрий Кириллович – 1916 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 05.10.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

69.Николаев Афанасий Иннокентьевич – 1915 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүшпүтэ.

70.Николаев Николай Васильевич – 1920 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүшпүтэ.

71. Николаев Егор Егорович – 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 24.10.42. өлбүтэ. Сталинградскай уобалас Кузьмичи дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

72. Николаев Лаврентий Васильевич – 1920 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

73. Николаев Сергей Васильевич/Баһы уола/ - 1912 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. __02.43. сураба суох сүшпүтэ.

74. Николаев Николай Дмитриевич/Чохоон уола/ - Тонуро Кууну нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 1943 с. өлбүтэ.

75. Очуров Анатолий Тимофеевич – 1921 с.т. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

76. Ойуров Роман Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 16.02.42. өлбүтэ. Харьковскай уобаласка көмүллүбүтэ.

77. Павлов Григорий Михайлович – 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 24.10.43. өлбүтэ. Сталинград куоракка көмүллүбүтэ.

78. Павлов Прокопий Алексеевич/Лобуоскай уола/ - 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Ньурба РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _12.43. өлбүт көмүллүбүт сирэ биллибэт.

79. Павлов Савва Дмитриевич – 1914 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонуро Кууну нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

80.Петров Петр Елисеевич – 1920 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _05.45. с. өлбүтэ. Берлин куоракка көмүллүбүтэ.

81.Петров Петр Елисеевич - Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Дьокуускай куорат ВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 1945 сыллаахха Берлин аттыгар өлбүтэ.

82.Седалищев Никифор Кирикович – Дьүөгэ Ааныстыырап – 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. ССРС суруйааччыларын союһун чилиэнэ, "Бэлэм буол" хаһыат редактора. 1941 с.Дьокуускай ВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Взвод командири. 06.02.44. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

83.Семенов Дмитрий Семенович – 1918 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ.1942 с. Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _02.44. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

84.Степанов Егор Давыдович/Хоочох уола/ - 1921 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 15.08.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

85.Сылгысытов Иона Данилович – 1921 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 10.09.44. өлбүтэ. Польшаҕа Варшава куоракка көмүллүбүтэ.

86.Садабылов Владимир Данилович – 1910 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүшпүтэ.

87. Семенов Никифор Спиридонович/Таппас уола/- 1921 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 23.02.43. Ильмен күөлгэ кыргыһыыга өлбүтэ.

88.Саввинов Егор Васильевич/Баһыкка уола/ - 1910 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

89.Тарагаев Елисей Данилович/Таһыр уола/ - 1917 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 19.11.42. өлбүтэ. Сталинград уобалаһыгар Клетский дэриэбинэҕэ көмүллүбүтэ.

90.Тарагаев Иван Данилович/Таһыр уола/ - 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

91.Тарагаев Степан Степанович/Дьаарай уола/ - 1916 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

92.Тумусов Терентий Васильевич – 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с.Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 1943 с. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

93.Тумусов Семен Федотович – 1922 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 12.02.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

94.Тоногосов Пуд Михайлович – 1900 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с.Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. 21.10.42. өлбүтэ. Сталинградскай уобаласка Грачева Балкаҕа көмүллүбүтэ.

95.Тоногосов Пуд Титович – 1903 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ.

1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта.21.10.42. өлбүтэ. Сталинградскай уобаласка Грачева Балкаҕа көмүллүбүтэ.

96.Тумусов Григорий Андреевич – 1917 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 19.11.44. өлбүтэ. Эстония Лаомарды дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

97.Тумусов Иван Андреевич – 1900 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1944 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

98.Тумусов Иван Андреевич – 1903 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1943 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

99.Федоров Федор Федорович – 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. Саха национальнай байыаннай оскуолатыгар үөрэммитэ. Чэпчэки атлетикаба, хайыһар спордугар республика чемпиона. ССКП обкомугар байыаннай отдел инструкторынан үлэлии сылдьан 1941 сыллаахха баба өттүнэн сэриигэ барбыта. Сталинград оборонатыгар взвод командира. 11.02.43. өлбүтэ. Сталинград куоракка Мамаев курганга көмүллүбүтэ.

100.Федоров Данил Григорьевич – 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 25.01.43. өлбүтэ. Воронеж куорат байыаннай городогар көмүллүбүтэ.

101.Федоров Николай Федорович – 1921 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ.1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

102.Федоров Данил Спиридонович – 1911 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 20.01.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

103.Федоров Гаврил Спиридонович – 1914 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураба суох сүшпүтэ.

104.Хамаров Семен Осипович – 1917 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 11.03.43. өлбүтэ. Орловскай уобалас Залегощенскай оройуонугар Красное дэриэбинэҕэ көмүллүбүтэ.

105.Хамаров Иван Герасимович – 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

106.Харчахов Прокопий Сергеевич – 1900 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _07.43. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

107.Хабатов Максим Петрович – 1916 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

108.Чаллаяхов Петр Семенович – 1913 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. "Кыһыл Түмүк" колхоз председателинэн үлэлээбитэ. 1942 с. Ньурба РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 01.11.43. өлбүтэ. Витебскэй уобалас Моховской оройуонугар Исачково дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

109.Чылбынов Василий Михайлович – 1925 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

110.Чылбынов Михаил Егорович – 1905 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _10.42. өлбүтэ. Сталинградскай уобаласка Грачева Балкаҕа көмүллүбүтэ.

111.Чымыев Иван Егорович – 1912 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 12.03.45. өлбүтэ. Көмүллүбүт сирэ биллибэт.

112.Чымыев Трофим Михайлович – 1912 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

113.Чымыев Яков Михайлович – 1903 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 12.12.45.өлбүтэ.

114.Чын Михаил Васильевич – 1901 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. Сураҕа суох сүһпүтэ.

115.Челбьяков Роман Иннокентьевич – 1900 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _02.43. сураҕа суох сүһпүтэ.

116.Шарапов Ефрем Спиридонович – 1917 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 10.07.43.өлбүтэ. Курская уобалас Поньри дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

117.Шарапов Федор Спиридонович – 1902 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1941 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 05.12.42. өлбүтэ. Сталинградскай уобалас Городищенскай оройуонугар Растошки дэриэбинэҕэ көмүллүбүтэ.

118.Шахурдин Лев Николаевич – 1904 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1941 с.т. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. 10.03.44 с. өлбүтэ Псковскай уобалас Островскай оройуонун Ольга дэриэбинэтигэр көмүллүбүтэ.

119.Ымычанов Гаврил Николаевич – 1920 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Кэнттик нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ыңгырыллыбыта. _03.43. сураҕа суох сүһпүтэ.

120.Яковлев Андриан Мануилович – 1919 с.т. Үөһээ Бүлүү оройуона, Тонго Кууну нэһилиэгэ. 1942 с. Үөһээ Бүлүү РВК сэриигэ ынгырыллыбыта. Ильмен күөл сэриитигэр 19-с хайыһар биригээдэтигэр сылдьан госпиталга киирбитэ. 27.07.43. өлбүтэ.

(Үөһээ Бүлүү ветераннарын советын председателэ Данилов Адам Даниловиһы кытта өр сыралаһан үлэлэспит Иван Николаевич Алексеев, кэлбит уонна өлбүт буйуннар испииһэктэрин, хаартыскаларын хомуйсубута, толору испииһэктэрин музейга биэрбитэ, Аҕа дойдуну көмүскүүр сэриигэ өлбүттэргэ памятник туруутугар кини онорбут испииһэгэ төрүт буолбута.)

Үөһээ Бүлүү оройуонун Кэнттик нэһилиэгиттэн сэриигэ баран уот будулҕан ортотуттан тыыннаах ордон төннөн кэлбит буйуннар.

1.Андреев Николай Иванович /Сөгтөккөй/ - /1913-1980./ 1941 сыллаахха сэриигэ барбыта. "Хорсунун иһин" медальнан наҕараадаламмыта. 1942 сыллаахха хас да бааһырыллаах, контузиялаах дойдутугар төннүбүтэ.

2.Алексеев Иван Николаевич- /1917-2000./ 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта. Уна илиитигэр ыараханлык бааһыран 3 группалаах инбэлиит буолан дойдутугар кэлбитэ. Кэнттик начальнай оскуолатыгар уонча сыл сэбиэдиһсэйдээбитэ, онтон өр кэмнэ учууталынан үлэлээбитэ. 11 оҕо аҕата. Элбэх сиэн, хос сиэн эһэтэ. "Хорсунун иһин"- медаль, "Аҕа дойду сэриитин" 1 степеннаах-орден наҕараадалардаах.

3.Васильев Афанасий Васильевич/Баһы уола/ - /1913-1976/ 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта. "Кыһыл сулус" орденынан наҕараадаланан 1945 сыллаахха кэлбитэ. Колхоз председателинэн үлэлээбитэ.

4.Васильев Григорий Михайлович – /1903- 1967/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1944 сыллаахха дойдутугар төннүбүтэ.

5.Васильев Поликарп Герасимович - /1922-1960/. 1941 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1943 сыллаахха кэлбитэ.

6.Васильев Павел Егорович./Бачах/ - 1919 сыллаахха Кэнтиккэ төрөөбүтэ. 1939 сылтан Кыһыл Армияҕа сулууспалаабыта. "Отечественная война“ 2 степеннээх орденынан, "За победу над Японией“ медаллаах 1946 сыллаахха дойдутугар эргиллибитэ.

7.Владимиров Григорий Степанович - /1910-1950/. 1941 сыл сэриигэ барбыта, 1946 сыл дойдутугар кэлбитэ.

8.Владимиров Дмитрий Степанович - /1916-1950/. 1944 сыл сэриигэ барбыта, 1946 сыллаахха кэлбитэ.

9.Данилов Василий Владимирович/Чаачахай уола/ - /1923-1967/. 1942 сыллаахха барбыта, 1947 сыл төннүбүтэ.

10.Долгунов Спиридон Наумович. /1899-1944/. 1943 сыллаахха барбыта, 1944 сыл кэлбитэ.

11.Егоров Иван Петрович. /1908-1946/. 1943 сыллаахха барбыта, 1945 сыл кэлбитэ.

12.Еттянов Николай Андреевич./1904 – 1949/. 1941 сыллаахха барбыта, 1946 сыл кэлбитэ.

13.Еттянов Яков Андреевич - /1900-1950/. 1943 сыл барбыта, 1945 сыл кэлбитэ.

14.Еттянов Герасим Андреевич - /1906 – 1997/. 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта, 1944 сыл дойдутугар кэлбитэ.

15.Иванов Александр Самсонович - /1918-1991/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1945 сыллаахха эргиллэн кэлбитэ. Нам оройуонугар милицияҕа үлэлээбитэ.

16.Иванов Григорий Иванович - /1919-1948/. 1942 сыл барбыта, 1946 сыл кэлбитэ.

17.Иванов Дмитрий Андреевич/Өндүүкэй уола/ - /1904-1983/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1945 сыллаахха дойдутугар эргиллибитэ. "Ворошилов" колхозка биригэдьиридээбитэ.

18.Иванов Иван Иванович/Куохаа уола Быгычаай/ - /1920-1980/. 1943 сыллаахха барбыта. 1947 сыллаахха кэлбитэ. "Албан Аат" 3 степеннээх орденын кавалера.

19.Иванов Петр Самсонович – 1920-1988/. 1942 сыл барбыта,1945 сыллаахха кэлбитэ. Сангаарга балык заводугар үлэлээбитэ.

20.Иванов Прокопий Иванович - /1922-1970/. 1943 сыл барбыта, 1945 сыллаахха кэлбитэ.

21.Иванов Трофим Семенович - /1910-1971/. 1943 сыллаахха барбыта, 1944 сыллаахха кэлбитэ.

22.Игнатъев Константин Алексеевич – /1907-1979/. 1942 сыллаахха барбыта. "Албан Аат" 3 степеннээх орденынан нафараадаламмыта. Ыараханнык бааһыран анаар атаба суох 1943 сыллаахха дойдутугар кэлбитэ. "Ворошилов" колхозка, онтон совхозка булчутунан сылдыбыта.

23.Игнатъев Филипп Илларионович - /1897-1974/. 1943 сыллаахха барбыта. 1506-с батальонга сулууспалаабыта.1944 сыл дойдутугар төннүбүтэ. Колхоз стахановец үлэһитэ.Күүлэйгэ от охсуутугар хас да төгүллээх чемпион.

24.Ильин Трофим Семенович/Баабый/. 1941 сыллаахха барбыта,1944 сыл кэлбитэ.

25.Кононов Петр Иннокентьевич - /1905-1970/. 1943 сыллаахха барбыта, 1945 сыл кэлбитэ.

26.Коротонов Василий Самсонович - /1919-1977/. 1943 сыл барбыта,1945 сыл кэлбитэ.

27.Кошанов Роман Николаевич - /1909-1946/.1943 сыллаахха барбыта, 1945 сыл кэлбитэ.

28.Казаков Василий Алексеевич /Кыаһы Баһылайа/.1924 сыллаахха төрөөбүтэ. 1944 сыл сэриигэ барбыта. Кавалерист. 1946 сыллаахха кэлбитэ. "Отечественная война“ 2 степеннээх орденнана, "За победу над Японией“ медаллаах.

29.Кухотов Макар Спиридонович./Ньоохоо Быралгыта/-/1910-1975/. 1941 сыллаахха сэриигэ ынгырыллыбыта,1945 сыл кэлбитэ. Колхозка, совхозка тутууга үлэлээбитэ. Коммунистической үлэ ударнига.

30.Кондаков Афанасий Иванович - /1907-1966/. 1942 сыл сэриигэ барбыта, 1943 сыллаахха атабар бааһыран дойдутугар кэлбитэ.

31.Кондаков Степан Иванович – /1923-1985/. Сэриигэ 1942 сыл барбыта,1947 сыл дойдутугар төннүбүтэ.

32.Михайлов Лаврентий Спиридонович - /1918-1980/. 1941 сылга барбыта, 1942 сыллаахха кэлбитэ.

33.Михайлов Макар Петрович - /1910-1973/. 1941 сыл барбыта, 1946 сыл дойдутугар кэлбитэ.

34.Михайлов Еремей Варламович. 1924 сыллаахха Кэнтиккэ төрөөбүтэ. 1943 сыл сэриигэ барбыта. Разведчик. 1947 сыллаахха дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. "Кыһыл Сулус“, "Отечественная война“ орденнарынан, "За отвагу“, "За боевые

заслуги“ медалларынан наѳараадаламмыта. Саха АССР тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ.

35.Мойтохонов Филипп Тимофеевич - /1924-1987/. 1943 сыллаахха барбыта, 1947 сыл кэлбитэ. Колхозка бухгалтерынан, кэлин совхоз рабочайынан үлэлээбитэ.

36.Мякчигиров Сысой Петрович – /1911- / . 1941 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1942 сыл атабар ыараханлык бааһыран кэлбитэ.

37.Николаев Иев Данилович - /1916-1964/. 1941 сыл сэриигэ барбыта, 1944 сыл эргиллэн кэлбитэ.

38.Николаев Лазарь Маринович - /1914-1978/. 1943 сыллаахха барбыта, 1946 сыл дойдутугар кэлбитэ.

39.Николаев Давыд Спиридонович – 1907 сыллаахха Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ.

Гражданскай уонна Аҕа дойду сэриитин кыттыылааҕа. 1942 сыллаахха Кыһыл Армия кэккэтигэр ынҕырыллыбыта. Пулеметчик. 1946 сыл дойдутугар кэлбитэ. Биэс төгүл бааһырылаах. "Отечественная война“ 2 степеннээх, "Албан Аат“ 3 степеннээх орденнарынан, "За оборону Ленинграда“, "За взятие Будапешта“,

"За взятие Берлина“, "За победу над Германией“ медалларынан наѳараадаламмыта.

40.Николаев Степан Спиридонович -/ /.

41.Нынныров Григорий Григорьевич – /1915-2000/. 1941 сыллаахха сэриигэ барбыта, 1942 сыл дойдутугар кэлбитэ. "Отечественная война“ 1 степеннээх, "Кыһыл сулус“ орденнарынан наѳараадаламмыта. ССРС журналистарын союһун чилиэнэ, Саха АССР уонна РСФСР культуратын үтүөлээх үлэһитэ. Дьокуускай куоракка олорбута.

42. Николаев Ефим Петрович - /Бабыах уола/ - 1920-1953/. 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта. Ильмен күөлгэ кыргыһыга атабар бааһырбыта. Өр эмтэнэн ангаар атахтаах дойдутугар кэлбитэ.

43. Олорунов Семен Иванович/1915-1950/. Сэриигэ 1943 сыл барбыта, 1945 сыллаахха кэлбитэ.

44. Ойуурап Андрей Николаевич/Таатырда/ - /1915-1965/. 1941 сыллаахха барбыта, 1943 сыл кэлбитэ.

45. Павлов Григорий Михайлович/1916-1946/. 1943 сыл барбыта, 1945 сыл кэлбитэ.

46. Петров Георгий Андреевич/Лаһым уола/-1926 сыллаахха Кэнтик нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1944 сыллаахха сэриигэ барбыта. Младшай сержант, радиотелеграфист. "Отечественная война" 2 степеннээх орденынан, "За победу над Японией" медалынан наҕараадаламмыта.

47. Поскачин Филипп Михайлович-/1900-1948/. 1943 сыл сэриигэ барбыта. 1946 сыл дойдутугар эргиллибитэ.

48. Прокопьев Максим Николаевич-/1905-1949/. 1942 сыл барбыта, 1944 сыл дойдутугар кэлбитэ.

49. Семенов Давыд Николаевич/Уобуулаах Дабыгыта/-/1907-1983/. 1943 сыл барбыта, 1945 сыл дойдутугар кэлбитэ.

50. Семенов Николай Дмитриевич-/1899-1978/. 1944 сыл барбыта, 1949 сыл дойдутугар эргиллибитэ.

51. Степанов Дмитрий Михайлович-/1899-1978/. 1944 сыллаахха сэриигэ ынгырыллыбыта. 1945 сыл дойдутугар кэлбитэ.

52.Слепцов Степан Петрович/1923-1990/. 1944 сыллаахха барбыта, 1950 сыллаахха кэлбитэ.

53.Тумусов Николай Андреевич- 1913 сыллаахха Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ.1941 сыллаахха сэриигэ барбыта.1946 сыл дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. "Отечественная война“ 1 степеннээх, "Албан Аат“3 степеннээх орденнарынан наҕараадаламмыта.

54. Тумусов Семен Федотович-1927 сыллаахха Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1945 сыллаахха сэриигэ барбыта. Матрос, артиллерист. 1951 сыл дойдутугар эргиллэн кэлбитэ. "За победу над Японией“ медалынан наҕараадаламмыта.

55.Тумусов Иван Андреевич-/1923-1981/. 1943 сыллаахха барбыта, 1947 сыл дойдутугар кэлбитэ.

56.Тумусов Николай Петрович-/1905-1945/. 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1943 сыл дойдутугар кэлбитэ.

57.Тумусов Петр Степанович-/1916-1973/. "Прожектор“ колхоз председателинэн үлэлии сылдьан 1942 сыллаахха сэриигэ ыңгырыллыбыта. Түөрт төгүл бааһырбыта. 1944 сыл дойдутугар кэлэн биригэдьииринэн үлэлээбитэ.

58.Тумусов Сысой Степанович-/1909-1975/.1943 сыллаахха сэриигэ барбыта. Икки фронтта сылдьан сэриилэспитэ. "Кыһыл Сулус“ орденынан наҕараадаламмыта.

59.Тоногосов Афанасий Никитич-/ - 1999/. 1943 сыллаахха сэриигэ ыңгырыллыбыта. 1945 сыл дойдутугар эргиллибитэ. Өр сыл обуруот биригээдэтин салайбыта. Үлэтигэр үрдүк ситиһиилэрин иһин "Знак Почета“ орденынан наҕараадаламмыта.

60. Тимофеев Савва Степанович-/1911-1978/. 1944 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1945 сыл дойдутугар кэлбитэ.

61. Филиппов Егор Иннокентьевич-/1925-1946/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1944 сыл дойдутугар эргиллибитэ.

62. Филиппов Михаил Нестерович-/1917-1991/. 1944 сыллаахха барбыта, 1948 сыл дойдутугар кэлбитэ. Колхоз биригэдьиirinэн, совхоз кассирынан, учуотчугунан, о.д.а. үлэбэ үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ.

63. Хабатов Марк Петрович-/1902- / . 1943 сыллаахха барбыта. 1944 сыл дойдутугар кэлбитэ. Колхознай-совхознай тутуу төһүү үлэһитэ. Коммунистической үлэ ударнига.

64. Хабатов Савва Петрович-/1908-1978/. 1942 сыллаахха сэриигэ ынгырыллыбыта. Хангас илиитин мэлитэн 1944 сыл дойдутугар кэлбитэ. Тэрилтэлэргэ араас үлэбэ, ол иһингэр куруус үлэтигэр энкилэ суох үлэлээбитэ.

65. Хамаров Петр Осипович-/1924-1971/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта, 1950 сыл дойдутугар кэлбитэ.

66. Хамаров Сергей Герасимович-/1917-1964/. 1941 сыллаахха сэриигэ ынгырыллыбыта. 1942 сыл дойдутугар кэлбитэ. Сэрии иннинээби ыһахтарга атах оонньуутугар мэлдьи кыайыылаабынан тахсара.

67. Чарастаев Данил Григорьевич- 1919 сыллаахха Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1942 сыллаахха сэриигэ ынгырыллыбыта. Ильмен күөллээби кыргыһыга кыттыыны ылбыта. 1944 сыллаахха ыараханлык бааһыран дойдутугар кэлбитэ.

68. Чыбыков Федот Алексеевич-/1909-1982/. 1942 сыллаахха сэриигэ барбыта. Ыараханлык бааһыран 1943 сыллаахха дойдутугар кэлбитэ. Колхознай-совхознай тутуу бастыг үлэһитэ. Коммунистической үлэ ударнига.

69.Чылбынов Конон Егорович-/1907-1977/. 1944 сыллаахха сэриигэ барбыта, 1945 сыл дойдутугар кэлбитэ.

70.Чымыев Филипп Михайлович-/1908-1989/. 1943 сыл барбыта, 1944 сыл кэлбитэ. Колхозка, совхозка араас үлэбэ үлэлээбитэ. Өр сылларга Кэнттик маһаһыныгар атыһытынан үлэлээбитэ.

71.Ымычанов Василий Николаевич-/1913-1973/. 1941 сыллаахха сэриигэ барбыта. Ыараханлык бааһыран 1942 сыл дойдутугар кэлбитэ. "Ворошилов" колхоз бастын үлэһитэ этэ.

72.Федоров Петр Абрамович - Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ.

73.Чочохов Алексей Прокопьевич - /1913-1974/. 1943 сыллаахха сэриигэ барбыта, 1944 сыл дойдутугар кэлбитэ. Үөһээ Бүлүүгэ үп салаатыгар бухгалтерынан үлэлээбитэ.

74.Яковлев Семен Мануилович-/1926-1956/. 1944 сыллаахха сэриигэ барбыта. 1950 сыл дойдутугар кэлбитэ.

Кэнттик нэһилиэгиттэн үлэ фронугар сылдыбыттара.

1.Алексеев Василий Николаевич- 1900 – 1970сс. Бухта Тикси. 1941 – 43сс.

2.Егоров Иван Яковлевич- 1919- 48сс. Бухта Тикси. 1943 – 1945сс.

3.Егоров Максим Петрович – 1890 – 62сс. Ост. Нордвиг 1943 – 1945сс.

4.Егоров Семен Егорович -1911 – 75сс. Ост. Нордвиг 1942 – 1945сс.

5.Игнатъев Филипп Илларионович- 1902 – 72сс. Мухтуя.

6.Иванов Калининник Прокопьевич– 1906- 1994сс.Бухта Тикси.1942-1945сс.

7.Кухотов Макар Спирдонович – 1911- 1976сс. Фабрика – 3. 1943 – 1945с.

8.Мачахов Гаврил Спирдонович – 1908- 80сс. Бухта Тикси. 1943- 1945сс.

9.Михайлов Иван Герасимович – 1905 – 50сс. Алдан. 1943 – 1945сс.

10.Михайлов Герасим Степанович – 1915 – 93сс. Бухта Тикси.1943 – 1945с.

11.Николаев Степан Спирдонович – 1901 – 1983сс.Бухта Тикси.1942- 44сс.

12. Никутов Александр Николаевич – 1894 – 1972 сс. Жиганск. 1944 - 1945с.
13. Прокопьев Максим Николаевич - Фабрика – 3 1943 – 1945сс.
14. Слепцов Афанасий Петрович – 1923 - 1984сс. Бухта Тикси. 1943 -1945сс.
15. Степанов Дмитрий Михайлович – 1899 – 1975сс. Сангары. 1944 – 1945с.
16. Сячиков Платон Михайлович – 1905 – 1964сс. Бухта Тикси. 1942 – 1945с
17. Тоногосов Михаил Саввич- 1903 – 1960сс. Витим. 1943- 1945сс.
18. Хастахов Федор Васильевич – 1904 – 60сс. Бухта Тикси. 1943 -1944сс.
19. Хоросохов Афанасий Федорович – 1895 – 70сс. Жиганск. 1943 – 1945сс.
20. Хоросохов Василий Васильевич – 1901 – 1972сс. Жиганск. 1944 -1945сс.
21. Чиряев Константин Иннокентьевич – 1912- 63сс. Жиганск. 1944 -1945сс.
22. Чиряев Николай Иннокентьевич – 1905 – 65сс. Сангары. 1944 – 1945сс.
23. Чымыев Филипп Михайлович – 1908 - Фабрика – 3. 1943 – 1945сс.
24. Алексеева Татьяна Константиновна – 1923с. ФЗО. г. Якутск. 1942-1945сс.
25. Васильева Анисия Митрофановна – 1924 с. ФЗО. г. Якутск. 1942- 1945с.
26. Тарагаева Евдокия Даниловна – 1922 с. ФЗО. г. Якутск. 1942 – 1945с.
27. Мачахов Пуд Спирдонович – 1922 – 1945сс. г. Якутск 1942 – 1945сс.

(Испииһэги ыллым 2009 сыллаахха тахсыбыт "Кэнтик нэһилиэгэ" кинигэттэн 113 - 129 стр.)